

	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	
ΜΕΛΕΤΗ	Ανάπλαση Περιβάλλοντος Χώρου και Περίφραξη στο Χώρο Τοποθέτησης του Ηλιακού Συλλέκτη FRESNEL	
ΘΕΣΗ	ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥΠΟΛΗ ΑΚΡΩΤΗΡΙ ΔΗΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ ΚΟΥΝΟΥΠΙΔΙΑΝΑ, ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΟΔΟΣ Ν:38	
ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		
		ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2022
ΟΙ ΜΕΛΕΤΗΤΕΣ ΑΘΟΥΣΑΚΗ ΑΝΔΡΙΑΝΗ Πολιτικός Μηχ/κος ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΧΙΛΛΕΩΣ Αγρονόμος Τοπογράφος Μηχανικός		Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΧΙΛΛΕΩΣ Αγρονόμος Τοπογράφος Μηχανικός

ΆΡΘΡΟ 1ο Ισχύουσες διατάξεις για την εκτέλεση του έργου.

Για τη δημοπράτηση του έργου, την εκτέλεση της σύμβασης και την κατασκευή του, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρακάτω νομοθετημάτων, όπως ισχύουν:

1. του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 201/24/Ε και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
2. του ν. 4727/2020 (Α' 184) «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) – Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972 και άλλες διατάξεις»,
3. του ν. 4700/2020 (Α' 127) «Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, τροποποιήσεις στον Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις»
4. του ν. 4640/2019(Α' 190) «Διαμεσολάβηση σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις Περαιτέρω εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2008/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2008 και άλλες διατάξεις».
5. του ν. 4624/2019 (Α' 137) «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις»,
6. του ν. 4622/2019 (ΦΕΚ 133/Α/07.08.2019) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία & διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων & της κεντρικής δημόσιας διοίκησης»,
7. του ν. 4601/2019 (Α' 44) «Εταιρικοί μετασχηματισμοί και εναρμόνιση του νομοθετικού πλαισίου με τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο δημόσιων συμβάσεων και λοιπές διατάξεις»
8. του ν. 4472/2017 (Α' 74) και ιδίως των άρθρων 118 και 119,
9. του ν. 4314/2014 (Α' 265) "Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014–2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν. 3419/2005 (Α' 297) και άλλες διατάξεις" και του ν. 3614/2007 (Α' 267) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007 -2013», και του ν. 3614/2007 (Α' 267) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007 -2013»
10. του ν. 4278/2014 (Α' 157) και ειδικότερα το άρθρο 59 «Άρση περιορισμών συμμετοχής εργοληπτικών επιχειρήσεων σε δημόσια έργα»,
11. του ν. 4270/2014 (Α' 143) «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει
12. του ν. 4700/2020 (Α' 127) «Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, τροποποιήσεις στον Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις».
13. του ν. 4013/2011 (Α' 204) «Σύσταση ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων...»,
14. των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 20, των άρθρων 80-110, της παραγράφου 1α του άρθρου 176 ν. 3669/2008 (Α' 116) «Κύρωση της Κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημοσίων έργων» (ΚΔΕ), όπως μεταβατικά ισχύουν.
15. του ν. 3548/2007 (Α' 68) «Καταχώριση δημοσιεύσεων των φορέων του Δημοσίου στο νομαρχιακό και τοπικό Τύπο και άλλες διατάξεις»,
16. του ν. 3310/2005 "Μέτρα για τη διασφάλιση της διαφάνειας και την αποτροπή καταστρατηγήσεων κατά τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων" (Α' 30), όπως

- τροποποιήθηκε με το ν. 3414/2005 (Α' 279), για τη διασταύρωση των στοιχείων του αναδόχου με τα στοιχεία του Ε.Σ.Ρ., το π.δ. 82/1996 (Α' 66) «Ονομαστικοποίηση των μετοχών Ελληνικών Ανωνύμων Εταιρειών που μετέχουν στις διαδικασίες ανάληψης έργων ή προμηθειών του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων του ευρύτερου δημόσιου τομέα», η κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επικρατείας υπ' αριθμ. 20977/2007 (Β' 1673) σχετικά με τα "Δικαιολογητικά για την τήρηση των μητρώων του Ν.3310/2005, όπως τροποποιήθηκε με το Ν.3414/2005", καθώς και η απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών υπ' αριθμ.1108437/2565/ΔΟΣ/2005 (Β' 1590) "Καθορισμός χωρών στις οποίες λειτουργούν εξωχώριες εταιρίες".
17. του ν. 2859/2000 "Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.)" (Α' 248).
18. του ν. 2690/1999 (Α' 45) "Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις"
19. του ν. 2121/1993 (Α' 25) "Πνευματική Ιδιοκτησία, Συγγενικά Δικαιώματα και Πολιτιστικά Θέματα".
20. του π.δ. 71/2019 (Α' 112) «Μητρώα συντελεστών παραγωγής δημοσίων και ιδιωτικών έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών (ΜΗ.ΤΕ.), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει
21. του π.δ. 39/2017 (Α' 64) «Κανονισμός εξέτασης προδικαστικών προσφυγών ενώπιων της Α.Ε.Π.Π.»
22. του π.δ. 80/2016 "Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες" (Α' 145)
23. του π.δ. 28/2015 (Α' 34) "Κωδικοποίηση διατάξεων για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία",
24. της υπ' αριθμ. 14900/4-2-2021 Κοινής Απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 466/8-2-2021) «Έγκριση σχεδίου Δράσης για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις» (κατά περίπτωση).
25. της υπ' αριθμ. Κ.Υ.Α. οικ. 60967 ΕΞ 2020 (Β' 2425/18.06.2020) «Ηλεκτρονική Τιμολόγηση στο πλαίσιο των Δημόσιων Συμβάσεων δυνάμει του ν. 4601/2019» (Α' 44)
26. της υπ' αριθμ. Κ.Υ.Α. οικ. 60970 ΕΞ 2020 (Β' 2425/18.06.2020) «Καθορισμός Εθνικού Μορφότυπου ηλεκτρονικού τιμολογίου στο πλαίσιο των Δημοσίων Συμβάσεων
27. της με αριθ. ΔΝΣ/61034/ΦΝ 466/29-12-2017 Απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών «Κατάρτιση, τήρηση και λειτουργία του Μητρώου μελών επιτροπών διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών (Μη.Μ.Ε.Δ.) της παρ. 8 (η) του άρθρου 221 του ν. 4412/2016» (Β' 4841), όπως τροποποιήθηκε με την όμοια απόφαση ΥΑ ΔΝΣ/οικ.21137/ΦΝ 466/2-5-2018 (Β' 1511).
28. της Κοινής Διαπιστωτικής Πράξης των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης με α.π. Δ11/Οικ.627/18-5-2020 θέμα Μετεγκατάσταση του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ Δημόσια Έργα στη Γενική Γραμματεία Υποδομών (ΑΔΑ ΩΝΛ5465ΧΘΞ-ΨΕ4).
29. της με αρ. 166278 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ 2813/30-06-2021 τ.Β') «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν στην ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων έργων, μελετών, και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) (εφεξής ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα).
30. της με αρ. 76928/13-07-2021 Υπουργικής Απόφασης (Β' 3075) «Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας και διαχείρισης του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης»,
31. της με αρ. 64233/08.06.2021 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (Β' 2453/09-06-2021) ««Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών και Υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)».
32. της με αριθμ. Δ.22/ 4193/2019 Απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών (Β' 4607) Έγκριση εβδομήντα (70) Ελληνικών Τεχνικών Προδιαγραφών (ΕΤΕΠ), με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα Δημόσια Έργα και Μελέτες,
33. της με αριθμ. ΔΝΣγ/οικ.38107/ΦΝ 466/2017 Απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών (Β' 1956) «Καθορισμός «Ομάδων εργασιών» ανά κατηγορία έργων για τις δημόσιες συμβάσεις έργων του ν. 4412/2016»,
34. της με αριθμ. ΔΝΣγ/οικ.35577/ΦΝ 466/2017 Απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών (Β' 1746) «Κανονισμός Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών για δημόσιες συμβάσεις έργων».
35. της με αριθμ με αριθ. Δ15/οικ/24298/28.07.2005 (Β' 1105) Απόφασης με θέμα «Έκδοση

- Ενημερότητας Πτυχίου και Βεβαιώσεων ανεκτέλεστου υπολοίπου συμβάσεων δημοσίων έργων, υποβολή Εκθέσεων δραστηριότητας ανωνύμων εταιρειών και Πιστοποιητικών εκτέλεσης έργων».
36. Οι σε εκτέλεση των ανωτέρω διατάξεων εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, καθώς και λοιπές διατάξεις που αναφέρονται ρητά ή απορρέουν από τα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη της παρούσας καθώς και το σύνολο των διατάξεων του ασφαλιστικού, εργατικού, περιβαλλοντικού και φορολογικού δικαίου και γενικότερα κάθε διάταξη (Νόμος, Π.Δ., Υ.Α.) και ερμηνευτική εγκύκλιος που διέπει την ανάθεση και εκτέλεση του έργου της παρούσας σύμβασης, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά.

- ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΕΚΣΚΑΦΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ & ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΕΩΝ ήτοι:

- Υ.Α. 36259/1757/Ε103/2010 - Μέτρα, όροι και προγράμματα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ)
- Ν. 2939 / 2001 Συσκευασίες και εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων. – Ίδρυση Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π) και άλλες διατάξεις
- Εγκύκλιος Αρ. Πρ. 4834/25-1-2013 - Διαχείριση περίσσειας υλικών εκσκαφών που προέρχονται από δημόσια έργα - Διευκρινίσεις επί των απαιτήσεων της ΚΥΑ 36259/1757/Ε103/2010
- Ν. 4495/2017 – Προστασία Δομημένου Περιβάλλοντος
- Ν. 4042/2012 – Ποινική Προστασία Περιβάλλοντος
- Εγκύκλιος 11/19-06-2017 Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών σχετικά με τη Δημοσίευση Κανονισμού Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών για δημόσιες συμβάσεις έργων.
- Ευρωπαϊκός Κατάλογος Αποβλήτων (ΕΚΑ)

Το κόστος της παραπάνω συνολικής διαχείρισης μέχρι και την περαίωση και παράδοση του έργου, ρητά περιλαμβάνεται στο εργολαβικό αντάλλαγμα, είτε μέσω των συγκεκριμένων σχετικών άρθρων, είτε θεωρουμένου τούτου στο σύνολο του, ως ανηγμένου στις επί μέρους τιμές.

- Οι σε εκτέλεση των ανωτέρω διατάξεων εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, καθώς και λοιπές διατάξεις που αναφέρονται ρητά ή απορρέουν από τα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη της παρούσας καθώς και το σύνολο των διατάξεων του ασφαλιστικού, εργατικού, περιβαλλοντικού και φορολογικού δικαίου και γενικότερα κάθε διάταξη (Νόμος, Π.Δ., Υ.Α.) και ερμηνευτική εγκύκλιος που διέπει την ανάθεση και εκτέλεση του έργου της παρούσας σύμβασης, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά.

ΆΡΘΡΟ 2^ο Αντικείμενο της εργολαβίας.

Οι εργασίες που θα εκτελεστούν στα πλαίσια του έργου «**Ανάπλαση Περιβάλλοντος Χώρου και Περιφράξη στο Χώρο Τοποθέτησης του Ηλιακού Συλλέκτη FRESNEL**» αφορούν σε εργασίες διαμόρφωσης του χώρου στον οποίο θα τοποθετηθεί το σύστημα, σε εργασίες περιφράξης του καθώς και σε διάφορες μικροεργασίες-μικροκατασκευές στον περιβάλλοντα χώρο. Ο συλλέκτης θα τοποθετηθεί νότια των εστιών Α΄ Φάσης, στον ακάλυπτο χώρο μεταξύ των εγκαταστάσεων των εστιών και του parking νότια αυτών. Θα πραγματοποιηθούν οι κατάλληλες εργασίες ώστε το σύστημα να δύναται να τοποθετηθεί με απόλυτο προσανατολισμό βορρά-νότου για τη μέγιστη απόδοση του. Οι διαστάσεις του συλλέκτη είναι 14,00m x 24,00m, ενώ περιμετρικά θα υπάρχει ελεύθερος χώρος πλάτους 3,00m που θα λειτουργεί ως διάδρομος οχημάτων.

Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση :

- 2.1. Να οργανώσει την εργοταξιακή υποδομή του πλήρως. Η παραπάνω οργάνωση ρητά περιλαμβάνει τον πλήρη καθαρισμό του εργοταξιακού χώρου από πάσης φύσεως άχρηστα υλικά, σκουπίδια χόρτα κλπ. Δηλαδή τον πλήρη καθαρισμό των χώρων σε οποιοδήποτε σημείο (ισόγειο, δώματα, περιβάλλον χώρος κλπ) και την απομάκρυνση των αχρήστων θεωρημένων τούτων ότι περιλαμβάνονται στο άρθρο 1 της παρούσης σύμφωνα και με τη κείμενη νομοθεσία περί διαχείρισης αποβλήτων.
- 2.2. Να λάβει ιδιαίτερα μέτρα (ισχυρή περιφράξη) για την αποτροπή εισόδου αναρμόδιων προσώπων στο χώρο του εργοταξίου. Όλη η εργοταξιακή υποδομή θα αφαιρεθεί πλήρως πριν τη περαίωση του έργου και θα πρέπει να εμφανίζεται ως εργασία στο χρονοδιάγραμμα του έργου. Η διαμόρφωση του εργοταξίου, θα λαμβάνει υπ' όψη και τη τμηματική παράδοση του έργου.
- 2.3. Να σχεδιάσει, κατασκευάσει και τοποθετήσει τη σχετική πληροφοριακή πινακίδα του έργου, μετά από σχετική έγκριση της Υπηρεσίας.
- 2.4. Να λάβει τα κατάλληλα μέτρα ασφάλειας για τη προστασία του εργοταξίου, των εργαζομένων σε αυτό, των συνεργατών του που πιθανόν επισπευστούν το έργο, της επίβλεψης ή τυχόν εκπροσώπων του Πολυτεχνείου Κρήτης και κάθε εκπροσώπου αρμόδιας Δημόσιας Αρχής.
- 2.5. Να τηρεί τις σχετικές με το έργο υποχρεώσεις όσον αφορά τη τήρηση αρχείων δηλαδή :
  - Το Ημερολόγιο έργου,
  - Το Φάκελο ΦΑΥ - ΣΑΥ
- 2.6. Να ολοκληρώσει και να παραδώσει έτοιμο προς λειτουργία και χρήση το σύνολο των κατασκευών, του σταθερού εξοπλισμού και των διαμορφώσεων που περικλείονται στα όρια του αντικειμένου της εργολαβίας όπως το σύνολο αυτό ορίζεται από τα σχετικά τεύχη δημοπράτησης και τις μελέτες που παρέλαβε από την Υπηρεσία.
- 2.7. Την έκδοση των συμπληρωματικών αδειών και εγκρίσεων που τυχόν απαιτούνται από τους αρμόδιους φορείς πριν την έναρξη, κατά την διάρκεια και μετά το πέρας της κατασκευής του έργου.
- 2.8. Την εκπόνηση πλήρους προγράμματος συντήρησης των εγκαταστάσεων που θα υποβληθεί προς έγκριση και παραλαβή από την Διευθύνουσα του έργου Υπηρεσία.
- 2.9. Την εκπαίδευση του τεχνικού προσωπικού συντήρησης και λειτουργίας του Πολυτεχνείου Κρήτης που θα υποδειχθεί για να αναλάβει την λειτουργία των πάσης φύσεως εγκαταστάσεων.

Τα είδη των εργασιών που προβλέπονται περιέχονται στον Προϋπολογισμό Μελέτης, συμβατικές δε τιμές μονάδας εργασιών είναι οι τιμές μονάδας Τιμολογίου Μελέτης, μειωμένες κατά την έκπτωση που προσφέρθηκε από τον ανάδοχο.

Αρχικό συμβατικό χρηματικό αντικείμενο της εργολαβίας είναι το συνολικό ποσό του Προϋπολογισμού της μελέτης χωρίς το Φ.Π.Α, μειωμένο κατά την έκπτωση προσφοράς του αναδόχου.

Εντός του πλαισίου των εργασιών της παρούσης εργολαβίας θεωρούνται επίσης και εργασίες πέραν των αναφερομένων εις το ως άνω τεύχος της Τεχνικής Περιγραφής εκτελούμενες με εντολή της Υπηρεσίας επί των ιδίων τμημάτων (των προβλεπόμενων από το εν λόγω τεύχος) για την τεχνική ολοκλήρωσή τους.

Κατά την εκτέλεση των εν λόγω εργασιών ο Ανάδοχος υποχρεούται να εξασφαλίσει την ακώλυτη και ασφαλή διέλευση των πεζών ή οχημάτων άνευ ιδιαιτέρας αποζημιώσεως, των αντιστοίχων γι' αυτό δαπανών εκτιμώμενων και λαμβανομένων υπόψη, κατά την σύνταξη της προσφοράς του.

Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να ολοκληρώσει και να παραδώσει έτοιμο προς λειτουργία και χρήση το σύνολο των κατασκευών, τον σταθερό εξοπλισμό και των διαμορφώσεων που περικλείονται στα όρια του αντικειμένου της εργολαβίας, όπως το σύνολο αυτό ορίζεται από τα τεύχη δημοπράτησης, τις μελέτες του κτιρίου που θα παραλάβει, και την οικονομική του προσφορά.

Τέλος ο Ανάδοχος οφείλει να συνεργαστεί με κάθε προμηθευτή συστήματος που πρόκειται να ενσωματωθεί στο έργο και αποτελεί συστατικό στοιχείο του, αλλά με σαφήνεια δεν περιλαμβάνεται στη προσφορά του Αναδόχου.

ΆΡΘΡΟ 3ο Περιεχόμενα του εργολαβικού ανταλλάγματος

Στο εργολαβικό ανάλλαγμα για ολόκληρο το έργο της προσφοράς του αναδόχου περιλαμβάνονται:

- 3.1. Η πλήρης οργάνωση της εργοταξιακής υποδομής του έργου. Στα πλαίσια αυτά είναι και η ισχυρή περίφραξη του συνόλου του εργοταξίου και η τοποθέτηση αυτοστήρικτης πληροφοριακής πινακίδας του έργου με τα πλήρη στοιχεία του, που θα τύχει της έγκρισης της Υπηρεσίας.
- 3.2. Η κατάλληλη σήμανση ασφαλείας του εργοταξίου.
- 3.3. Τα κατάλληλα μέτρα ασφάλειας για τη προστασία του εργοταξίου, υλικών, εγκαταστάσεων και προσωπικού.
- 3.4. Η προμήθεια και μεταφορά επί τόπου του έργου, όλων των απαιτητών άριστης ποιότητας υλικών.
- 3.5. Όλες οι εργασίες, όπως αυτές προβλέπεται να ολοκληρωθούν με βάση τις μελέτες για την πλήρη κατασκευή, έντεχνη εμφάνιση και άριστη λειτουργία του έργου.
- 3.6. Η αφαίρεση και απομάκρυνση κάθε εργοταξιακής υποδομής και εγκατάστασης πριν τη παράδοση του έργου.
- 3.7. Η προσκόμιση στο εργοτάξιο και χρήση κάθε ειδικού ή όχι εργαλείου ή συσκευής ή μηχανήματος, που είναι απαραίτητο για την έντεχνη ολοκλήρωση του έργου.
- 3.8. Η αξία οποιουδήποτε υλικού ή εργασίας, που μπορεί μεν να μην εμφανίζεται στα στοιχεία των παραπάνω, είναι όμως απαραίτητη για την ολοκλήρωση του έργου, ώστε αυτό να παραδοθεί σε πλήρη λειτουργία.
- 3.9. Η δαπάνη για τη φθορά και απομείωση των υλικών γενικά.
- 3.10. Η δαπάνη προσκόμισης και προσέγγισης όλων των υλικών μέχρι τα σημεία χρησιμοποίησής τους, φύλαξή τους κ.λπ.
- 3.11. Οι δαπάνες για την καταβολή των ημερομισθίων και συναφών προς αυτά ασφαλιστικών κ.λπ. εισφορών και επιβαρύνσεων σε κύριους, επικουρικούς ή πρόσθετους ασφαλιστικούς φορείς, που αφορούν στην εκτέλεση όλων των κυρίων και βοηθητικών εργασιών, για την πλήρη και έντεχνη εκτέλεση του έργου.
- 3.12. Οι δαπάνες για την πλήρη αποκατάσταση οποιασδήποτε τυχόν βλάβης ή ζημιάς σε υφιστάμενες κατασκευές, από οποιοδήποτε λόγο εξ' αιτίας του έργου.
- 3.13. Οι δαπάνες λειτουργίας των απαιτούμενων για την εκτέλεση κάθε επί μέρους εργασίας μηχανημάτων, ήτοι μισθώματα, απαιτούμενα καύσιμα και λιπαντικά, η λόγω ημεραργιών από οποιαδήποτε αιτία επιβάρυνση, οι δαπάνες εγκατάστασης, τα ασφάλιστρα τους και η απόσβεση τους.
- 3.14. Οι δαπάνες για τη μελέτη, εγκατάσταση, χρήση και αποκομιδή των ικριωμάτων που θα απαιτηθούν για την εκτέλεση των εργασιών.
- 3.15. Η σύνδεση και οι δαπάνες του Εργοταξίου σε νερό, ΔΕΗ, ΟΤΕ.
- 3.16. Οι δαπάνες για τις κάθε είδους δοκιμές των εγκαταστάσεων.
- 3.17. Το ποσοστό γενικών εξόδων, οφέλους κ.λπ. του αναδόχου (εργολαβικό ποσοστό). Στο ποσοστό αυτό περιέχεται η δαπάνη για γενικά και επισφαλή έξοδα του αναδόχου και του παντός είδους προσωπικού αυτού, μισθοί, αποζημιώσεις, έξοδα κινήσεως, ιατρικής περίθαλψης, έξοδα έκδοσης ή ανανέωσης των πάσης φύσεως απαιτούμενων αδειών, σύναψης της σύμβασης του παρόντος έργου, για φόρους, τέλη, δασμούς και εισφορές υπέρ του Δημοσίου και τρίτων και λοιπές οιασδήποτε φύσεως επιβαρύνσεις, για έξοδα εγγυήσεων και τόκων, ως και για έξοδα κινήσεως κεφαλαίων, έξοδα αποθήκευσης και διαφύλαξης των πάσης προέλευσης και είδους υλικών, πιστοποιήσε-

ων, εντολών πληρωμής (εις τα απαιτούμενα αντίτυπα) και πάσης φύσεως εργαστηριακών ελέγχων των υλικών, έξοδα χάραξης και παντός είδους καταμετρήσεων, επιμετρήσεων και των εργασιών κ.λπ. εκπονήσεως προγράμματος κατασκευής του έργου, έξοδα φωτογραφήσεων του έργου, έξοδα καθαρισμού του εργοταξίου, έξοδα ασφάλισης ή αποζημίωσης ατυχημάτων του αναδόχου, του προσωπικού του ή τρίτων, έξοδα προμήθειας, εισκόμισης, φθοράς και αποκόμισης εργαλείων και μηχανημάτων, έξοδα εγκατάστασης γραφείου εργοταξίου, χώρων υγιεινής κ.λπ. σημάτων προς αποφυγήν ατυχημάτων και πινακίδων ενδεικτικών του εκτελούμενου έργου (σύμφωνα με το υπόδειγμα της υπηρεσίας) και τέλος το όφελος του εργολάβου. Επίσης περιέχεται κάθε άλλη δαπάνη του αναδόχου μη κατονομαζόμενη αλλά απαραίτητη για την άρτια και πλήρη εκτέλεση και άψογη εμφάνιση του συνόλου των εργασιών του αντίστοιχου έργου.

ΆΡΘΡΟ 4ο Τεχνικές Προδιαγραφές.

Ισχύουν όσα αναφέρονται στην παρ.5.3 του παρόντος

ΆΡΘΡΟ 5ο Στοιχεία Σύμβασης-Συσχετισμός.

- 5.1. Τα στοιχεία της Σύμβασης όπως και η Ε.Σ.Υ. θεωρούνται ότι αλληλεξαρτώνται και αλληλοσυμπληρώνονται, είναι δε δεσμευτικά για τους συμβαλλόμενους στο σύνολό τους.
- 5.2. Τα συμβατικά τεύχη και στοιχεία, με βάση τα οποία θα εκτελεστεί το προς ανάθεση έργο, είναι τα αναφερόμενα παρακάτω. Σε περίπτωση ασυμφωνίας των περιεχομένων σ' αυτά όρων, η σειρά ισχύος αυτών καθορίζεται ως κατωτέρω:
  - Η σύμβαση, συμπεριλαμβανομένων των παρασχεθεισών εξηγήσεων του οικονομικού φορέα, σύμφωνα με τα άρθρα 88 και 89 του ν. 4412/2016, ιδίως ως προς τον προσδιορισμό οικονομικών μεγεθών με τις οποίες ο ανάδοχος διαμόρφωσε την προσφορά του.
  - Η Πρόσκληση υποβολής προσφορών
  - Η Οικονομική Προσφορά.
  - Το Τιμολόγιο Δημοπράτησης.
  - Η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.).
  - Η Τεχνική Περιγραφή (Τ.Π.).
  - Ο Προϋπολογισμός Δημοπράτησης.
  - Οι εγκεκριμένες μελέτες, που θα χορηγηθούν στον Ανάδοχο από την υπηρεσία και οι εγκεκριμένες τεχνικές μελέτες, που θα συνταχθούν από τον Ανάδοχο, αν προβλέπεται η περίπτωση αυτή από τα συμβατικά τεύχη ή προκύψει κατά τις ισχύουσες διατάξεις περί τροποποίησης των μελετών του έργου.
  - Το Χρονοδιάγραμμα/Πρόγραμμα κατασκευής των έργων, όπως αυτό τελικά θα εγκριθεί από την Υπηρεσία.
  - Ο φάκελος ΣΑΥ - ΦΑΥ
- 5.3. Επίσης συμβατική ισχύ έχουν, επόμενες των αναφερόμενων στην προηγούμενη παράγραφο, επειδή είναι δημοσιευμένα κείμενα :
  - Τα εγκεκριμένα ενιαία Τιμολόγια του Άρθρου 53 παρ. 7ζ του ν. 4412/2016.
  - Οι Ευρωκώδικες.
  - Οι Ελληνικές Τεχνικές Προδιαγραφές (Ε.Τ.Ε.Π.), που εγκρίθηκαν με την υπ' αριθμ.ΔΙΠΑΔ/οικ/273/17.7.2012 απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης – Ανταγωνιστικότητας – Υποδομών – Μεταφορών – Δικτύων (ΦΕΚ 2221 Β'/30.7.2012),

- Οι Πρότυπες Τεχνικές Προδιαγραφές (Π.Τ.Π.) του Υ.ΥΠ.ΜΕ.ΔΙ. (ή του τ. Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. ή του τ.Υ.Δ.Ε.), εφόσον δεν αντίκεινται στις παραπάνω τεχνικές προδιαγραφές (Ε.ΤΕ.Π.),
  - Οι προδιαγραφές ΕΛ.Ο.Τ. και Ι.Σ.Ο.
- 5.4. Σε περίπτωση ασυμφωνίας στο περιεχόμενο ενός και του αυτού από τα προηγούμενα συμβατικά στοιχεία του παρόντος Άρθρου, η τελική επιλογή ανήκει στο Πολυτεχνείο Κρήτης και ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συμμορφωθεί αναντίρρητα σε αυτήν, χωρίς να δικαιούται να προβάλλει οποιαδήποτε απαίτηση για αποζημίωση, από την αιτία αυτή.
- 5.5. Ασυμφωνία μεταξύ των συμβατικών στοιχείων για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου, αποτελεί μόνο η ρητή αντίθεση μεταξύ των στοιχείων αυτών και όχι η συμπλήρωση ενός στοιχείου από κάποιο άλλο επόμενο στη σειρά ισχύος.
- 5.6. Οποιοδήποτε από το αντικείμενο της σύμβασης δεν συγκεκριμενοποιείται από τα συμβατικά στοιχεία, θα προσδιορίζεται από τον Κύριο του έργου με γνώμονα την επίτευξη των καλύτερων και οικονομικότερων λύσεων. Αν οποιοδήποτε υλικό ή εργασία προδιαγράφεται κατά τρόπο διαζευκτικό, το δικαίωμα επιλογής έχει ο εργοδότης.
- 5.7. Συμπληρωματικά στοιχεία της Σύμβασης αποτελούν:
- 5.7.1. Οι έγγραφες οδηγίες και εντολές του επιβλέποντος μηχανικού και της Διευθύνουσας Υπηρεσίας κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου.
- 5.7.2. Τα τυχόν εγκεκριμένα τροποποιητικά σχέδια
- 5.8. Οι κάθε είδους εργασίες που περιλαμβάνονται στα Αναλυτικά Τιμολόγια των Οικοδομικών Εργασιών, αναφέρονται στο τεύχος Τιμολογίου Μελέτης με τον αντίστοιχο κωδικό αριθμό ΑΤΟΕ χωρίς αναλυτική περιγραφή. Θεωρείται ευνόητο, ότι για τις εργασίες αυτές, ισχύει η αντίστοιχη πλήρης περιγραφή που περιλαμβάνεται στα παραπάνω Αναλυτικά Τιμολόγια.

ΆΡΘΡΟ 6ο Σύμβαση κατασκευής του έργου.

Με τον όρο «Σύμβαση» νοείται η σύμβαση που περιγράφεται στην Πρόσκληση υποβολής προσφορών, σε συνδυασμό με τα λοιπά τεύχη δημοπράτησης, με βάση τα οποία ο Ανάδοχος:

Θα εκτελέσει τις εργασίες που αναφέρονται στην παρούσα και αναλύονται στην Τεχνική Περιγραφή και τα λοιπά τεύχη δημοπράτησης,

Θα εκτελέσει τις τυχόν αναγκαίες συμπληρωματικές έρευνες για το έργο, όπως αναφέρεται στην παρούσα, που θα εγκριθούν από την Υπηρεσία.

Θα συντάξει τις αναγκαίες μελέτες εφαρμογής για το έργο όπου απαιτηθεί από την εξέλιξη των εργασιών.

Θα συντηρήσει το έργο, με μέριμνα και δαπάνες του κατά το χρονικό διάστημα που ορίζεται στην παρούσα.

Η σύμβαση για την κατασκευή του έργου συνάπτεται με βάση την απόφαση έγκρισης της ανάθεσης του έργου και για χρηματικό ποσό ίσο με το ποσό, που προέκυψε από τη μετά την έκπτωση του αναδόχου περιλαμβανομένων και των απροβλέπτων δαπανών.

Μη εμφάνιση του μειοδότη ή μη προσκόμιση των απαιτούμενων εγγράφων συνεπάγεται τις κυρώσεις της παρ.5 του άρθρου 105 του Ν. 4412/2016, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

ΆΡΘΡΟ 7ο Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης.

- 7.1. Κατά την υπογραφή της σύμβασης, ο ανάδοχος καταθέτει εγγύηση καλής εκτέλεσης ύψους 5% επί της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, χωρίς Φ.Π.Α. σύμφωνα με το άρθρο 72, παράγραφος 4 του Ν. 4412/2016, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

- 7.2. Οι ανωτέρω εγγυήσεις καλής εκτέλεσης παρέχονται κατά εφαρμογή του άρθρου 72, παράγραφος 11

του Ν. 4412/2016, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και ισχύει από πιστωτικά ιδρύματα που προσδιορίζονται στην παρακάτω παράγραφο. Σε περίπτωση αμφιβολιών για την εγκυρότητα του πιστωτικού ιδρύματος που εξέδωσε την εγγυητική επιστολή, αποφασίζει γραπτά η Τράπεζα της Ελλάδος.

- 7.3. Σε περίπτωση τροποποίησης της σύμβασης κατά το άρθρο 132 ν. 4412/2016, η οποία συνεπάγεται αύξηση της συμβατικής αξίας, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να καταθέσει πριν την τροποποίηση, συμπληρωματική εγγύηση το ύψος της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό 5% επί του ποσού της αύξησης χωρίς ΦΠΑ.
- 7.4. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης καλύπτει συνολικά και χωρίς διακρίσεις την εφαρμογή όλων των όρων της σύμβασης και κάθε απαίτηση της αναθέτουσας αρχής ή του κυρίου του έργου έναντι του αναδόχου.
- 7.5. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης καταπίπτει υπέρ του κυρίου του έργου, με αιτιολογημένη απόφαση του Προϊσταμένου της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, ιδίως μετά την οριστικοποίηση της έκπτωσης του αναδόχου. Η ένσταση του αναδόχου κατά της αποφάσεως δεν αναστέλλει την είσπραξη του ποσού της εγγυήσεως.
- 7.6. Οι εγγυητικές επιστολές εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη-μέλη της Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή στα κράτη-μέρη της ΣΔΣ και έχουν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, το δικαίωμα αυτό. Μπορούν, επίσης, να εκδίδονται από το Ε.Τ.Α.Α. - Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. ή να παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, με παρακατάθεση σε αυτό του αντίστοιχου χρηματικού ποσού.
- 7.7. Αν συσταθεί παρακαταθήκη με γραμμάτιο παρακατάθεσης χρεογράφων στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα τοκομερίδια ή μερίσματα που λήγουν κατά τη διάρκεια της εγγύησης επιστρέφονται μετά τη λήξη τους στον υπέρ ου η εγγύηση οικονομικό φορέα.
- 7.8. Οι εγγυητικές επιστολές εκδίδονται κατ' επιλογή του οικονομικού φορέα/ αναδόχου από έναν ή περισσότερους εκδότες της παραπάνω παραγράφου, ανεξαρτήτως του ύψους των.
- ~~7.9.~~ Εάν η εγγύηση εκδοθεί από αλλοδαπό πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να συνταχθεί σε μία από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά θα συνοδεύεται απαραίτητα από μετάφραση στην ελληνική γλώσσα.

ΆΡΘΡΟ 8ο Έδρα του Αναδόχου.

- 8.1. Κατά την υπογραφή του συμφωνητικού ο ανάδοχος δηλώνει την έδρα του και την ακριβή διεύθυνσή του, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 135 του Ν.4412/2016.
- 8.2. Μέχρι την πλήρη εκκαθάριση της εργολαβικής σύμβασης κάθε μεταβολή των στοιχείων αυτών δηλώνεται υποχρεωτικά και χωρίς καθυστέρηση στη διευθύνουσα υπηρεσία. Διαφορετικά κάθε κοινοποίηση που γίνεται στην παλαιότερη διεύθυνση που έχει δηλώσει ο ανάδοχος, επιφέρει όλα τα νόμιμα αποτελέσματά της.
- 8.3. Ο ανάδοχος, κατά τον ίδιο παραπάνω χρόνο, δηλώνει εγγράφως για την παραλαβή των εγγράφων εξουσιοδοτημένο προς τούτο πρόσωπο, κάτοικο της έδρας της διευθύνουσας υπηρεσίας, το οποίο εγκρίνεται από τη διευθύνουσα υπηρεσία. Η δήλωση του αναδόχου συνοδεύεται από δήλωση και του εξουσιοδοτούμενου προσώπου ότι αποδέχεται τον γενόμενο διορισμό του. Κάθε κοινοποίηση προς αυτόν θεωρείται ότι γίνεται προς τον ανάδοχο. Αντικατάσταση του προσώπου αυτού είναι δυνατή με ανάλογη εφαρμογή της παραπάνω διαδικασίας. Η αντικατάσταση ισχύει μόνο μετά την αποδοχή του νέου προσώπου από τη διευθύνουσα υπηρεσία. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία έχει πάντοτε το δικαίωμα να ζητά την αντικατάστασή του, αν αυτός αρνηθεί την παραλαβή εγγράφων ή απουσιάζει συστηματικά από την έδρα του ή γενικά κριθεί ακατάλληλος. Στην περίπτωση αυτή ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να ορίσει χωρίς καμιά καθυστέρηση νέο εξουσιοδοτημένο πρόσωπο.

ΆΡΘΡΟ 9ο Εγκατάσταση του Αναδόχου.

Ο Ανάδοχος μετά την υπογραφή της σύμβασης έχει υποχρέωση μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών να εγκατασταθεί στο έργο και να ξεκινήσει τις εργασίες, οργανώνοντας το εργοτάξιο (άρθρο 145 Ν.4412/2016, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και ισχύει).

ΆΡΘΡΟ 10° Προθεσμίες-Παρατάσεις.

- 10.1. Ο Ανάδοχος πρέπει να αποπερατώσει το σύνολο των εργασιών αυτής της εργολαβίας μέσα σε **έναν (1) μήνα** από την υπογραφή της σύμβασης η οποία αποτελεί και τη συνολική προθεσμία αποπεράτωσης του έργου. Στο χρόνο αυτό περιλαμβάνονται και οι απαιτούμενοι χρόνοι για την έκδοση των απαραίτητων εγκρίσεων.
- 10.2. Παρατάση, της συνολικής προθεσμίας, εγκρίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 147 του Ν. 4412/2016, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- 10.3. Σε κάθε περίπτωση ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συνεχίσει την κατασκευή του έργου για επιπλέον της συνολικής προθεσμίας χρονικό διάστημα ίσο προς **το ένα δεύτερο (1/2) αυτής** και πάντως όχι μικρότερο των τριών (3) μηνών (οριακή προθεσμία), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 147 του Ν.4412/2016, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

ΆΡΘΡΟ 11ο Υπέρβαση προθεσμιών - ποινικές ρήτρες- έκπτωση του Αναδόχου – διάλυση σύμβασης

- 11.1. Στην περίπτωση που γίνει υπέρβαση της συνολικής συμβατικής προθεσμίας ή των τυχόν τμηματικών προθεσμιών κατασκευής του έργου επιβάλλονται στον ανάδοχο ποινικές ρήτρες και λοιπές κυρώσεις σύμφωνα με το άρθρο 148 του Ν. 4412/2016, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και ισχύει, δηλαδή για κάθε μέρα υπαίτιας από μέρους του υπέρβασης της συνολικής προθεσμίας ορίζεται ποινική ρήτρα δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της μέσης ημερησίας αξίας του έργου και επιβάλλεται για αριθμό ημερών ίσο με το είκοσι τοις εκατό (20%) της προβλεπόμενης από τη σύμβαση αρχικής συνολικής προθεσμίας. Για τις επόμενες ημέρες μέχρι ακόμα δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της αρχικής συνολικής προθεσμίας, η ποινική ρήτρα για κάθε ημέρα ορίζεται σε είκοσι τοις εκατό (20%) της μέσης ημερησίας αξίας του έργου.
- 11.2. Ως μέση ημερήσια αξία νοείται το πηλίκο της αξίας της σύμβασης δηλαδή του συνολικού χρηματικού ποσού της σύμβασης, μαζί με το ποσό των συμπληρωματικών συμβάσεων και χωρίς το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), προς την εγκεκριμένη προθεσμία του έργου δηλαδή αρχική συνολική προθεσμία και όλες οι παρατάσεις που έχουν εγκριθεί μετά από σχετικό αίτημα του αναδόχου.
- 11.3. Οι ποινικές ρήτρες που επιβάλλονται για την υπέρβαση της εγκεκριμένης προθεσμίας δεν επιτρέπεται να υπερβούν συνολικά ποσοστό έξι τοις εκατό (6%) της αξίας της σύμβασης, χωρίς Φ.Π.Α..
- 11.4. Σε κάθε περίπτωση το συνολικό ποσό της ποινικής ρήτρας για υπέρβαση των τμηματικών προθεσμιών (ενδεικτικών και αποκλειστικών) δεν μπορεί να ξεπεράσει σε ποσοστό το τρία τοις εκατό (3%) του συνολικού ποσού της σύμβασης χωρίς Φ.Π.Α.
- 11.5. Εφίσταται η προσοχή του αναδόχου στην ανάγκη να τηρηθεί η προθεσμία του έργου με απόλυτη ακρίβεια. Για το σκοπό αυτό θα προβλεφθεί από τον ανάδοχο η δυνατότητα εργασίας σε δεύτερη βάρδια, αν δεν επαρκέσει η κανονική βάρδια, με ή χωρίς υπερωρίες καθώς και η δυνατότητα εργασίας σε ημέρες αργίας και εορτών. Οποιαδήποτε επιβάρυνση από την υπερωριακή εργασία θα βαρύνει τον ανάδοχο, χωρίς καμία απαίτηση οποιασδήποτε αποζημιώσεως εκ μέρους του εργοδότη. Οι κάθε είδους άδειες για υπερωριακή κλπ. απασχόληση προσωπικού θα εκδοθούν με μέριμνα και

έξοδα του αναδόχου. Η Υπηρεσία, εάν χρειασθεί, θα συνηγορήσει στις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες για τη χορήγηση τέτοιων αδειών.

- 11.6. Εάν ο ανάδοχος δεν εκπληρώνει τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή δεν συμμορφώνεται με τις γραπτές εντολές της Υπηρεσίας, που είναι σύμφωνες με τη σύμβαση ή το νόμο, κηρύσσεται έκπτωτος από την εργολαβία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 160 του Ν. 4412/2016, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- 11.7. Επίσης, η σύμβαση διαλύεται, σύμφωνα με το άρθρο 161 του Ν.4412/2016, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και ισχύει, από την κοινοποίηση στον ανάδοχο διαταγής του φορέα κατασκευής του έργου για οριστική διακοπή των εργασιών, εκτός αν με τη διαταγή αυτή ορίζεται μεταγενέστερος χρόνος διάλυσης, για να εκτελεσθούν οι οριζόμενες στη διαταγή εργασίες.

ΆΡΘΡΟ 12ο Χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου .

Με την υπογραφή της σύμβασης αρχίζουν όλες οι προθεσμίες του έργου (συνολική και τμηματικές) σύμφωνα με το άρθρο 147, παράγραφος 2 του Ν. 4412/2016, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αναστέλλονται δε, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 138 και την παρ. 7 του άρθρ. 147.

- 12.1. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να εκπονήσει και να υποβάλει στην Υπηρεσία, για έγκριση, λεπτομερές χρονοδιάγραμμα_κατασκευής του έργου, σε τέσσερα (4) αντίτυπα, μέσα σε προθεσμία δέκα πέντε (15) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης, ανταποκρινόμενος στις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτήν και σύμφωνα με το άρθρο 145 του Ν.4412/2016, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και ισχύει .
- 12.2. Ο ανάδοχος κατασκευής του έργου υποχρεούται επίσης μέσα σε ένα (1) μήνα από την υπογραφή της σύμβασης να συντάξει και να υποβάλει οργανόγραμμα του εργοταξίου, στο οποίο θα περιγράφονται λεπτομερώς τα πλήρη στοιχεία στελεχών, εξοπλισμού και μηχανημάτων που θα περιλαμβάνει η εργοταξιακή ανάπτυξη για την εκτέλεση του έργου, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 145 του Ν.4412/2016, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- 12.3. Ο Ανάδοχος υποχρεούται με δαπάνες του να παρακολουθεί ανελλιπώς την εφαρμογή του χρονοδιαγράμματος, να το αναπροσαρμόζει κάθε 30 ημέρες σε περίπτωση που κάποια από τις επιμέρους προθεσμίες ξεφύγει, ούτως ώστε να τηρηθεί τελικά πιστά η συνολική προθεσμία αποπεράτωσης του έργου. Η τήρηση του χρονοδιαγράμματος κατασκευής του έργου, που είναι από τις πιο βασικές υποχρεώσεις του αναδόχου, θα παρακολουθείται ανελλιπώς και αυστηρά από την επίβλεψη. Το αναπροσαρμοσμένο Χρονοδιάγραμμα υποβάλλεται κάθε φορά στη Διευθύνουσα Υπηρεσία για έγκριση. Αναπροσαρμογές του χρονοδιαγράμματος εγκρίνονται όταν μεταβληθούν οι ποσότητες των εργασιών ή στις περιπτώσεις που προβλέπει το άρθρο 147 του Ν. 4412/2016, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- 12.4. Ο Ανάδοχος υποχρεούται όχι αργότερα από σαράντα πέντε(45) ημερολογιακές ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης να έχει ολοκληρώσει και να υποβάλει:
- I. Οι προβλεπόμενες από το ΠΔ 305/96 και το ΠΔ 17/96 δηλώσεις και γνωστοποιήσεις για ανάθεση καθηκόντων Τεχνικού Ασφαλείας (ΤΑ), Συντονιστή Υγιεινής και Ασφάλειας (ΣΥΑ). Σε κάθε περίπτωση οι συγκεκριμένες αναθέσεις θα πρέπει να γίνουν πριν την έναρξη των εργασιών.
  - II. Αναφορά σχετικά με χώρους που αιτείται να χρησιμοποιήσει ο Ανάδοχος για χώρους απόθεσης υλικών. κλπ καθώς και για τις διαδικασίες και ενέργειες που έχει πραγματοποιήσει για την έκδοση των σχετικών εγκρίσεων.
- 12.5. Σχετικά με το μηχανικό εξοπλισμό και το εκπαιδευμένο προσωπικό, το πρόγραμμα θα συντάσσεται σύμφωνα με όσα ορίζονται με την παρ. 4 του άρθρου 145 του Ν.4412/2016, για την εμπρόθεσμη και έντεχνη εκτέλεση των εργασιών.
- 12.6. Επίσης έκπτωτος μπορεί να κηρυχθεί ο ανάδοχος αν δεν συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις του

για την υποβολή του χρονοδιαγράμματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και γενικότερα για τη μη τήρηση των συμβατικών του υποχρεώσεων και τη μη συμμόρφωσή του προς τις, σύμφωνα με τη σύμβαση, έγγραφες εντολές της Υπηρεσίας.

- 12.7. Ο ανάδοχος υποχρεώνεται να αναφέρει έγκαιρα στη διευθύνουσα υπηρεσία οποιοδήποτε περιστατικό, το οποίο θα ήταν δυνατό να προκαλέσει καθυστέρηση ή να παρεμποδίσει την αποπεράτωση του Έργου και να την ενημερώνει για τα μέτρα που παίρνει για θεραπεία ή βελτίωση των αντίξων συνθηκών.

ΑΡΘΡΟ 13° Μηχανικός εξοπλισμός και μέσα

Ο ανάδοχος κατά τη σύνταξη του οργανογράμματος του εργοταξίου που προβλέπεται από το άρθρο 145 του Ν. 4412/2016, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και ισχύει να λάβει υπ' όψιν και τα παρακάτω :

- Είναι υποχρεωμένος να βρει και να διαθέσει όλα τα απαιτούμενα μηχανήματα, όργανα, εργαλεία, μεταφορικά μέσα, εγκαταστάσεις και προσωπικό που προβλέπονται στο οργανόγραμμα του έργου.
- Είναι υποχρεωμένος να διαθέτει, εκτός από τα ανωτέρω και το ειδικευμένο προσωπικό που απαιτείται για την εμπρόθεσμη κατασκευή του υπόψη έργου.
- Είναι υποχρεωμένος να τοποθετήσει διπλωματούχο της απαιτούμενης για το έργο ειδικότητας μηχανικό αναγνωρισμένης σχολής ημεδαπής ή αλλοδαπής ως εκπρόσωπό του, ο οποίος θα διευθύνει το έργο. Ο ανωτέρω μηχανικός που θα διευθύνει τα έργα πρέπει να έχει την σχετική πείρα για την κατασκευή του στην επικεφαλίδα αναγραφόμενου έργου. Ο ανωτέρω μηχανικός πρέπει να είναι συνέχεια στη διάθεση της επίβλεψης, όλες τις ημέρες και ώρες εκτέλεσης των εργασιών. Η Υπηρεσία δικαιούται να μην αποδεχθεί τον ανωτέρω μηχανικό εάν δεν έχει τις σχετικές προϋποθέσεις.
- Αν παρ' όλα αυτά και κατά την απόλυτη κρίση της Υπηρεσίας δεν κριθούν επαρκή τα μηχανικά κλπ. μέσα που προσκομίσθηκαν στο έργο για εμπρόθεσμη περαίωση των εργασιών, τότε ο ανάδοχος υποχρεούται μέσα σε δεκαήμερη προθεσμία από την γραπτή εντολή της Υπηρεσίας, να ενισχύσει τον επιτόπου υπάρχοντα εξοπλισμό του κλπ. σύμφωνα με τις υποδείξεις της Υπηρεσίας, τροποποιώντας ενδεχομένως το υποβληθέν από αυτόν οργανόγραμμα εργοταξίου, που προβλέπεται από το άρθρο 8 της παρούσας και του άρθρου 145 του Ν. 4412/2016.
- Σε κάθε περίπτωση ο ανάδοχος είναι υπεύθυνος για την πρόοδο του έργου, έστω και αν η Υπηρεσία δεν έκανε χρήση του παρόντος άρθρου.
- Στην περίπτωση που ο ανάδοχος είναι αλλοδαπός στο προσωπικό θα περιλαμβάνεται και διερμηνέας. Το αλλοδαπό προσωπικό του αναδόχου πρέπει να εφοδιασθεί με σχετική άδεια παραμονής και εργασίας στην Ελλάδα. Η Υπηρεσία μπορεί να βοηθήσει τον ανάδοχο στις σχετικές διατυπώσεις, αν αυτός το ζητήσει. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι όροι όπως αναφέρονται αναλυτικότερα στους ειδικούς όρους της ΕΣΥ.

ΑΡΘΡΟ 15ο Ημερολόγιο Έργου – Αφανείς Εργασίες – Παραστατικά – Στατιστικά Στοιχεία Έργου

- 15.1. Θα τηρηθεί **ηλεκτρονικό ημερολόγιο έργου** στο οποίο θα αναγράφονται στοιχεία για τις καιρικές συνθήκες, για το απασχολούμενο προσωπικό και μηχανήματα, τις εργασίες που εκτελούνται, τους ελέγχους, τις δοκιμές και τις δοκιμοληψίες, τα προσκομιζόμενα υλικά και μηχανήματα, εντολές και παρατηρήσεις του επιβλέποντος, τα τυχόν έκτακτα περιστατικά, καθώς και κάθε άλλη σχετική με το έργο σημαντική πληροφορία. (άρθρ. 146 του ν.4412/2016, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει).

Σε περίπτωση εντολών και παρατηρήσεων των οργάνων επίβλεψης, οι οποίες θα δίδονται στον ανάδοχο επιτόπου του έργου, αυτές θα του υποβάλλονται και ηλεκτρονικά μέσω αποστολής είτε ηλεκτρονικού μηνύματος αλληλογραφίας είτε εγγράφου.

Τις εν λόγω εντολές/παρατηρήσεις που του έχουν αποσταλεί, ο ανάδοχος οφείλει να τις αναγράφει στο ηλεκτρονικό ημερολόγιο του έργου κατά τη σύνταξή του και να τις επισυνάπτει σ' αυτό σε μορφή pdf, ως αποδεικτικά στοιχεία.

Όσον αφορά το συγκεκριμένο έργο η τήρησή του θα γίνεται **ανά βδομάδα**.

15.2. Για τις αφανείς εργασίες που ενσωματώνονται συμβατικά στο έργο θα ισχύουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 151 του Ν.4412/2016, όπως έχει αντικατασταθεί και ισχύει.

15.3. Ο Ανάδοχος πριν την αποπεράτωση των εργασιών και πριν την προσωρινή παραλαβή θα συντάξει με δαπάνες του και θα παραδώσει στην υπηρεσία τα εξής :

Φάκελο σε 3 αντίγραφα που θα περιλαμβάνει σχέδια γενικά και ειδικά του έργου όπως εκτελέστηκε καθώς και έκθεση που περιγράφει με ακρίβεια και πληρότητα το έργο, τα πιθανά προβλήματα που ανακύψανε και τον τρόπο που αντιμετωπίστηκαν. Σε παραρτήματα θα επισυνάπτεται το χρονοδιάγραμμα και λοιπά στοιχεία του προγράμματος όπως εγκρίθηκαν και σε αντιπαραβολή οι χρόνοι που πραγματικά επιτεύχθηκαν, τα συνεργεία που διατέθηκαν, οι χρόνοι για την μεταφορά των δικτύων ΟΚΩ κλπ.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος με την αποπεράτωση των εργασιών και πριν από την προσωρινή παραλαβή να συντάξει με δαπάνες του και να παραδώσει στην Υπηρεσία :

- Πιστοποιητικά ελέγχου ποιότητας και εγγυήσεις των επί μέρους κατασκευών των παραπάνω μηχανημάτων.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να υποβάλλει ψηφιακά μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου εβδομαδιαίως επαρκές φωτογραφικό αρχείο με την πρόοδο των εργασιών, μαζί με ψηφιακά αντίγραφα των αντιστοιχών φύλλων του ημερολογίου εργασιών.

Η εξόφληση του τελικού λογαριασμού του αναδόχου θα γίνεται μόνο αφού ο Ανάδοχος έχει εκπληρώσει όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν και από το παρόν άρθρο.

ΆΡΘΡΟ 16ο Προκαταβολή.

Δεν προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής στον Ανάδοχο.

ΑΡΘΡΟ 17ο Προσωπικό του Αναδόχου – Αντιπροσώπηση.

17.1. Η εκτέλεση έργου θα γίνει από τον Ανάδοχο δι' ιδίων μέσων και προσωπικού. Απαγορεύεται παραχώρηση τμήματος του έργου σε υπεργολάβο, χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συγκατάθεση του Πολυτεχνείου Κρήτης.

Ο ανάδοχος, ανεξαρτήτως της προβλεπόμενης ελαχίστης στελέχωσης από τις σχετικές διατάξεις και ανεξαρτήτως του προσωπικού που υποχρεούται να διαθέτει για την κατασκευή και διεύθυνση του έργου, ορίζεται εδώ ότι πρέπει να διαθέτει επί τόπου του έργου καθ' όλη τη διάρκεια εκτελέσεώς του και κατάλληλο συνεργείο από έμπειρο προσωπικό του οποίου θα προΐσταται **Πολιτικός Μηχανικός ή Αρχιτέκτονας Μηχανικός**, για την άρτια λειτουργικά και αισθητικά κατασκευή του έργου και την ακριβή επιμέτρηση των γενομένων εργασιών.)

17.2. Όλοι οι παραπάνω Τεχνικοί πρέπει να είναι της έγκρισης της Υπηρεσίας. Η Δ/νουσα Υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα να διατάξει την απομάκρυνση από το εργοτάξιο οποιουδήποτε απασχολούμενου σε αυτό, στην περίπτωση που τον θεωρήσει ακατάλληλο για οποιοδήποτε λόγο.

- 17.3. Ο Ανάδοχος υποχρεούται, για το προσωπικό του, να προσκομίσει στη Δ/νουςα Υπηρεσία βεβαίωση του οικείου ασφαλιστικού φορέα, στην οποία θα αναγράφεται και ο χρόνος ασφάλισης των εργαζομένων, σύμφωνα με το άρθρο 139 του Ν.4412/2016.
- 17.4. Το εργατοτεχνικό προσωπικό που θα χρησιμοποιήσει ο Ανάδοχος ελληνικό ή αλλοδαπό θα πληροί τις προϋποθέσεις της ισχύουσας Νομοθεσίας.
- 17.5. Οι αλλοδαποί θα πρέπει να έχουν την σχετική άδεια παραμονής και εργασίας στην Ελλάδα όπως προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις.
- 17.6. Ο εκπρόσωπος του αναδόχου ορίζεται κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 135 και 140 του Ν. 4412/2016.
- 17.7. Η ελάχιστη τεχνική στελέχωση του εργοταξίου μπορεί να αλλάζει με απόφαση της Δ/νουςας Υπηρεσίας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το άρθρο 139 του Ν.4412/2016. Σε κάθε περίπτωση, η ελάχιστη καθημερινή παρουσία ενός τουλάχιστον διπλωματούχου μηχανικού είναι απαραίτητη. Η παράβαση των διατάξεων του άρθρου αυτού αποτελεί πειθαρχικό αδίκημα για τον οικονομικό φορέα, τα στελέχη και τους υπαλλήλους της.
- 17.8. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα άρθρα 138 και 139 του Ν.4412/2016.
- 17.9. Επίσης ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος σύμφωνα με το άρθρο 138 του Ν. 4412/2016 να τηρεί Φάκελο Ασφαλείας και Υγείας, ο οποίος Φάκελος θα πρέπει να καταρτίζεται και να ρυθμίζεται με τις αποφάσεις του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημ. Έργων ΔΙΠΑΔ /οικ.177/23.2001 (ΦΕΚ 266 Β'), ΔΕΕΠΠ/85/14.5.2001 (ΦΕΚ 686 Β') και ΔΙΠΑΔ/889/27.11.2002 (ΦΕΚ 16 Β') και ο οποίος θεωρείται ως απαραίτητο στοιχείο για την προσωρινή και οριστική παραλαβή του έργου, όπως και το μητρώο έργου. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να ορίσει συντονιστή θεμάτων ασφαλείας και υγείας της εργασίας, ο οποίος θα γνωστοποιηθεί στη Διευθύνουσα Υπηρεσία και θα αναλαμβάνει την ευθύνη σύνταξης και τήρησης του Σχεδίου Ασφαλείας και Υγείας (ΣΑΥ) και Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) ΔΕΕΠΠ/ οικ.433/ 19.9.2000 Β'1176.
- 17.10. Ο Ανάδοχος, σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία θα πρέπει να ορίσει Τεχνικό Ασφαλείας. Επίσης εάν επιβάλλεται από το πλήθος του προσωπικού του στο εργοτάξιο θα πρέπει να ορίσει και Γιατρό Εργασίας.

ΑΡΘΡΟ 18ο ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ.

Η υποβολή προσφοράς στη δημοπρασία αποτελεί αμάχητο τεκμήριο ότι οι διαγωνιζόμενοι αποδέχονται τους όρους και τα λοιπά τεύχη δημοπράτησης του έργου και έχουν επισκεφθεί τον τόπο του έργου και έχουν λάβει γνώση και ελέγξει οποιοδήποτε στοιχείο αφορά άμεσα ή έμμεσα :

α . Τη σύνταξη των πάσης φύσεως απαιτούμενων Τεχνικών μελετών.

β. Την σύνταξη και υποβολή της οικονομικής προσφοράς στο διαγωνισμό για την επιλογή αναδόχου του έργου.

γ. Την εκτέλεση των απαιτούμενων εργασιών μέχρι πλήρους αποπεράτωσης και λειτουργίας σύμφωνα με τις μελέτες εφαρμογής του έργου.

Ακόμη θεωρείται ότι οι διαγωνιζόμενοι και ο Ανάδοχος του έργου έχουν πλήρη γνώση των γενικών και τοπικών συνθηκών κατασκευής αυτού, τις πάσης φύσης πηγές λήψης υλικών, θέσεις προσωρινής ή οριστικής απόθεσης των προϊόντων εκσκαφής, μεταφορές, διάθεση, διαχείριση και αποθήκευση υλικών δυνατότητα εξασφάλισης εργατοτεχνικού εν γενεί προσωπικού, νερού, ηλεκτρικού ρεύματος και οδών προσπέλασης, επικρατούσες μετεωρολογικές συνθήκες, διακυμάνσεις της στάθμης νερών των ποταμών, χειμάρρων, φυσικές συνθήκες στον τόπο του έργου, τοπογραφική διαμόρφωση, κατάσταση του εδάφους, είδος ποιότητα και ποσότητα των υπαρχόντων στην περιοχή κατάλληλων εκμεταλλεύσιμων υλικών, μηχανήματα, υλικά και υπηρεσίες που θα απαιτηθούν πριν από την έναρξη και κατά την εκτέλεση των εργασιών και οποιαδήποτε αλλά θέματα που

με οποιοδήποτε τρόπο μπορούν να επηρεάσουν την πρόοδο των εργασιών, η το κόστος σε συνδυασμό με τους όρους της σύμβασης.

Ιδιαίτέρως τονίζεται ότι όλα τα μπάζα θα μεταφερθούν εκτός της Πολυτεχνειούπολης, σε θέσεις επιτρεπόμενες από τις αστυνομικές διατάξεις. Τονίζεται ότι θα εφαρμοσθεί πλήρως η κείμενη νομοθεσία περί ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΕΚΣΚΑΦΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ & ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΕΩΝ.

Τυχόν παράλειψη του αναδόχου να ενημερωθεί πλήρως σχετικά με το έργο δεν τον απαλλάσσει από τις ευθύνες για την πλήρη συμμόρφωση του προς τις συμβατικές του υποχρεώσεις.

Κάθε διαγωνιζόμενος φέρει την αποκλειστική ευθύνη για τον έλεγχο των στοιχείων που χρησιμοποιεί για τη σύνταξη της προσφοράς.

Οι ανάγκες του εργοταξίου σε νερό, ρεύμα και τηλέφωνο και οι αντίστοιχες δαπάνες για τη λειτουργία του εργοταξίου θα βαρύνουν τον ανάδοχο.

Ο Ανάδοχος θα συμμορφωθεί με όλα τα συμβατικά στοιχεία της εργολαβίας, τα οποία περιλαμβάνονται στο φάκελο της δημοπρασίας και αποτελούν μαζί με την Πρόσκληση, τη βάση της προσφοράς. Επίσης αποδέχεται ανεπιφύλακτα και αναλαμβάνει να εκπληρώσει όλες τις υποχρεώσεις του, που απορρέουν από την προσφορά του. Παράλειψη του αναδόχου να ενημερωθεί με κάθε δυνατή πληροφορία, που αφορά τους όρους της σύμβασης, δεν τον απαλλάσσει από την ευθύνη για την πλήρη συμμόρφωση του με τις συμβατικές του υποχρεώσεις.

Οι χώροι, εντός των οποίων είναι δυνατόν να αναπτυχθεί το εργοτάξιο, θα πρέπει να εγκριθούν από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Υποχρέωση του αναδόχου, που περιλαμβάνεται στο τίμημα, είναι η πλήρης περιφράξη ολοκλήρου του εργοταξίου (κτίρια + εγκαταστάσεις αναδόχου).

ΆΡΘΡΟ 19ο Εκπόνηση Μελετών, Τροποποίηση Μελετών, Ασυμφωνία Σχεδίων.

- 19.1. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να εφαρμόσει όσα αναφέρονται λεπτομερώς στην τεχνική περιγραφή και στα σχέδια της μελέτης που θα του παραδώσει η Υπηρεσία.
- 19.2. Σε περίπτωση που σχέδια κ.λ.π. στοιχεία παρουσιάζουν ασυμφωνίες, ο Ανάδοχος υποχρεούται να ζητήσει εγγράφως διευκρινήσεις.
- 19.3. Αν απαιτηθούν συμπληρώσεις ή τροποποιήσεις των μελετών γίνονται από τον Ανάδοχο, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση για την αποκατάστασή τους, εφαρμόζοντας πιστά τις οδηγίες που πρέπει να του δοθούν εγγράφως από τη Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία. Επίσης υποχρεούται να εκπονεί ύστερα από εντολή της Υπηρεσίας τις αναγκαίες μικρομελέτες που θα απαιτηθούν από ενδεχόμενες συμπληρώσεις ή προσαρμογές των στοιχείων της μελέτης εφαρμογής.
- 19.4. Όλες οι παραπάνω προσαρμογές, συμπληρώσεις των μελετών, ή νέες απαραίτητες θα γίνονται από τον Ανάδοχο χωρίς ιδιαίτερη αμοιβή, εντός των πλαισίων του συνολικού εργολαβικού ανταλλάγματος.
- 19.5. Αν αμελήσει αυτό τον έλεγχο και κατασκευάσει εργασίες σύμφωνα με λανθασμένα στοιχεία της μελέτης ή των σχεδίων, ή προμηθευθεί και εγκαταστήσει υλικά-μηχανήματα που παρουσιάζουν τεχνικές αποκλίσεις από τις προδιαγεγραμμένες, είναι υποχρεωμένος δίχως πρόσθετη αμοιβή να αποζηλώσει το λανθασμένο τμήμα του έργου ή να αντικαταστήσει το υλικό-μηχάνημα και να το επανακατασκευάσει ή επανεγκαταστήσει σύμφωνα με τις οδηγίες της επίβλεψης του έργου.
- 19.6. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκπονήσει τις αναγκαίες μελέτες ταχέως ώστε να είναι δυνατή η περαίωση των εργασιών μέσα στην οριζόμενη, εις το Άρθρο 10 της παρούσης, προθεσμίας.

ΆΡΘΡΟ 20ο Ειδικές Δαπάνες βαρύνουσες τον Ανάδοχο.

- 20.1. Διευκρινίζεται ότι οι τιμές του τιμολογίου είναι γενικής ισχύος και ως εκ τούτου οι εκτελεσθείσες

πρόσθετες εργασίες έργων διευθετήσεως, αποκαταστάσεως υδραυλικών έργων και των λοιπών εγκαταστάσεων, θα πληρωθούν δια των συμβατικών τιμών μονάδος.

- 20.2. Τονίζεται επίσης ότι εις τις τιμές του τιμολογίου περιλαμβάνονται όλες οι απαιτούμενες πρόσθετες εργασίες, για την πλήρη κατασκευή των εργασιών ήτοι απαιτούμενες προσπελάσεις για την κατασκευή Τεχνικών, πλαγίων μεταφορών κ.λ.π., πρόσθετες δαπάνες για τη μη διακοπή της συγκοινωνίας, λήψη των απαιτούμενων μέτρων ασφαλείας, σήμανση ως και κάθε εργασία απαιτούμενη για την πλήρη και ασφαλή εκτέλεση των κυρίως εργασιών, ανεξαρτήτως μικρών ή μεγάλων δυσχερειών και χωρίς πρόσθετη αποζημίωση.

ΆΡΘΡΟ 21ο Δαπάνες για εργαστηριακές εξετάσεις κτλ.

ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ

ΆΡΘΡΟ 22ο Δασμοί – Ατέλειες.

- 22.1 Η Οικονομική προσφορά του αναδόχου, σύμφωνα με τους γενικούς όρους του Τιμολογίου, περιλαμβάνει δασμούς, φόρους, τέλη κ.λ.π. για υλικά, που θα εισαχθούν από το εξωτερικό.
- 22.2 Σε όσες περιπτώσεις επιτευχθεί απαλλαγή (ατέλεια) από δασμούς, φόρους κ.λ.π. τα απαλλασσόμενα ποσά, αυξημένα κατά 18% θα εκπίπτουν από το λαβείν του εργολάβου υπέρ του εργοδότη.

ΑΡΘΡΟ 23ο Ασφάλιση Προσωπικού.

- 23.1 Κατά τη σύναψη των ασφαλίσεων του ο ανάδοχος οφείλει να λαμβάνει υπόψη του και να συμμορφώνεται με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, όπως ισχύει κατά την ημέρα σύναψης των ασφαλιστικών συμβάσεων.
- 23.2 Ομοίως οφείλει να έχει υπόψη του την περί ασφαλίσεων νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να συμμορφώνεται προς τις διατάξεις των Κοινοτικών Οδηγιών.
- 23.3 Ο ανάδοχος οφείλει να συμμορφώνεται με τους όρους των ασφαλιστηρίων.
- Συγκεκριμένα:
- Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση να ασφαρίζει το εργατοτεχνικό και λοιπό προσωπικό του, που απασχολείται στο εργοτάξιο του έργου, στους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς κύριας και επικουρικής ασφάλισης (ΙΚΑ, ΤΕΑΕΔΞΕ κλπ), σύμφωνα με τις σχετικές για τους Οργανισμούς αυτούς διατάξεις. Εάν το προσωπικό του αναδόχου δεν υπάγεται στις διατάξεις αυτές, ο ανάδοχος υποχρεούται να το ασφαρίζει κατά ατυχημάτων σε Ασφαλιστικές Εταιρείες αναγνωρισμένες από το Κράτος.
  - Ο ανάδοχος υποχρεούται να ασφαλίσει και να διατηρεί καθ' όλη την διάρκεια του χρόνου από την υπογραφή της σύμβασεως μέχρι την οριστική παραλαβή, ασφάλεια αστικής ευθύνης έναντι τρίτων και φθοράς περιουσίας, η οποία θα καλύπτει πιθανές ή ενδεχόμενες οφειλές, για προστασία του έναντι όλων των διεκδικήσεων που ενδέχεται να προκύψουν συνεπεία των εργασιών του ή των εργασιών των υπεργολάβων του.
  - Θα καθορίζεται δε στο ασφαλιστικό συμφωνητικό όρος απαλλαγής ευθύνης ως εξής: Η ασφαλιστική εταιρεία θα αποζημιώνει και θα απαλλάσσει από ευθύνες, στο μέγιστο επιτρεπόμενο από το νόμο βαθμό, τον εργοδότη, τους εκπροσώπους του, καθώς και τους επιβλέποντες Μηχανικούς και τους εκπροσώπους τους. Θα τους απαλλάσσει από οποιαδήποτε βλάβη και από οποιοσδήποτε δαπάνες ή αμοιβές που απορρέουν από την αποκατάσταση σωματικών βλαβών ή φθοράς περιουσίας, οχημάτων, μηχανημάτων, ειδικών εργαλείων, συμπεριλαμβανομένου του θανάτου, της σωματικής βλάβης, της ψυχικής οδύνης και της ηθικής βλάβης των παθόντων και της φθοράς παρακειμένων κτισμάτων και εγκαταστάσεων, που

λαμβάνουν χώρα στο εργοτάξιο, ή που σχετίζονται με την εργασία, στα πλαίσια των συμβατικών υποχρεώσεων του αναδόχου, είτε η ευθύνη αυτή είναι απόρροια της αμέλειας του αναδόχου ή των εκπροσώπων του ή των υπό την υπηρεσία του ή των υπαλλήλων ή υπεργολάβων του, είτε όχι, είτε προκύπτει από πράξεις ή παραλείψεις του ιδίου του Εργοδότη ή του Αναδόχου ή των προστιθέντων τους.

- 23.4 Οι ακόλουθες προβλέψεις θα συμπεριληφθούν επίσης στο ασφαλιστικό συμφωνητικό αστικής ευθύνης και φθοράς περιουσίας του αναδόχου:
- Το συμφωνητικό θα περιέχει τον όρο ότι δεν θα ακυρωθεί, τερματισθεί, τροποποιηθεί ή αλλαχθεί από την ασφαλιστική εταιρεία, εκτός εάν έχει αποσταλεί στον ασφαλιζόμενο, δέκα (10) ημέρες νωρίτερα, συστημένη έγγραφη ειδοποίηση. Αντίγραφο της ειδοποίησης αυτής θα αποσταλεί επίσης στον εργοδότη.
  - Ένα αντίγραφο του ανωτέρου ασφαλιστικού πρέπει να παραδοθεί στον εργοδότη κατά την υπογραφή της παρούσας σύμβασης.
- 23.5 Η ασφάλεια αυτή θα καλύπτει και τον ανάδοχο σαν συνασφαλιζόμενο για οποιαδήποτε ζημιά στο εργατικό προσωπικό ή στους επισκέπτες καθώς και για οποιαδήποτε φθορά σε ξένη περιουσία.
- 23.6 Ο εργοδότης δικαιούται να παρακρατεί από το λογαριασμό του αναδόχου κατά την κρίση του ανάλογα ποσά μέχρι την προσαγωγή των παραπάνω ασφαλιστηρίων συμφωνητικών ή και να προβεί ο ίδιος στην ασφάλιση αυτή για όλη τη διάρκεια του έργου ή μέρος αυτής και να χρεώσει τη δαπάνη στον ανάδοχο.
- 23.7 Εάν σε οποιαδήποτε στιγμή οποιοδήποτε από τα προαναφερθέντα ασφαλιστικά συμφωνητικά καταστεί μη ικανοποιητικό για τον εργοδότη, είτε στον τύπο είτε στην ουσία, ή εάν η ασφαλιστική εταιρεία που εκδίδει το ασφαλιστικό αυτό συμφωνητικό κριθεί μη αρεστή στον Εργοδότη, ο Ανάδοχος υποχρεούται να καταρτίσει έγκαιρα νέο ασφαλιστικό συμβόλαιο και να το υποβάλλει έγκαιρα στον Εργοδότη για έγκριση πριν από τη λήξη ή διακοπή της προηγούμενης ασφάλισης.

ΆΡΘΡΟ 24ο Τρόπος Επιμέτρησης Εργασιών.

- 24.1 Κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου λαμβάνονται επί τόπου όλα τα αναγκαία στοιχεία για την επιμέτρηση των ποσοτήτων των εκτελούμενων εργασιών, πλην των περ. γ' έως ε' της παρ. 2 του άρθρου 95 του ν.4412/2016. Τα επιμετρητικά στοιχεία υποβάλλονται από τον ανάδοχο στους επιβλέποντες του άρθρου 136, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, συνοδευόμενα με υπεύθυνη δήλωση περί της αληθείας αυτών. Σε κάθε επιμέτρηση αποτυπώνονται διακριτά οι συμβατικές ποσότητες από τις εξωσυμβατικές ποσότητες που τυχόν εκτέλεσε ο ανάδοχος, κατόπιν εντολών της υπηρεσίας.
- 24.2 Επίσης αν δεν υποβληθεί από τον ανάδοχο τελική επιμέτρηση, το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από την κοινοποίηση προς αυτόν της βεβαίωσης περάτωσης των εργασιών, επιβάλλεται σε βάρος του, για κάθε συμπληρωμένο μήνα καθυστέρησης, ειδική ποινική ρήτρα ποσοστού δύο χιλιοστών (2‰) επί του συνολικού ποσού που έχει καταβληθεί στον ανάδοχο μέχρι τότε για την όλη σύμβαση. Η ποινική ρήτρα επιβάλλεται με απόφαση της διευθύνουσας υπηρεσίας και για έξι (6) το πολύ μήνες καθυστέρησης.
- 24.3 Για τις επιμετρήσεις των εργασιών εφαρμόζεται γενικά το άρθρο 151 του Ν. 4412/2016, όπως έχει αντικατασταθεί και ισχύει.

ΆΡΘΡΟ 25ο Πιστοποιήσεις -- Εντολές Πληρωμής

- 25.1. Για τις πιστοποιήσεις και τις πληρωμές ισχύουν γενικά οι διατάξεις του Άρθρου 152 του Ν.4412/2016, όπως έχει αντικατασταθεί και ισχύει.
- 25.2. Κάθε πιστοποίηση θα συνοδεύεται από τις αναλυτικές επιμετρήσεις, τις δηλώσεις γνωστοποίησης

αφανών εργασιών του αναδόχου, αντίγραφο του ημερολογίου του έργου, μέχρι την ημέρα της υπογραφής της, καθώς και τρεις (3) τουλάχιστον φωτογραφίες του έργου, σε χαρακτηριστικές φάσεις, από τις οποίες η μία θα δείχνει τη γενική άποψή του, πάντα από το ίδιο σημείο λήψης.

- 25.3. Πριν από την πληρωμή των ενδιάμεσων λογαριασμών, ο Ανάδοχος πρέπει να προσκομίσει όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και κρατήσεις ως και βεβαίωση του αρμοδίου υποκαταστήματος του ΙΚΑ και λοιπών ταμείων ότι εξοφλήθηκαν όλες οι σχετικές με την εκτέλεση του έργου ασφαλιστικές εισφορές.

ΆΡΘΡΟ 26ο Πληρωμές – Κρατήσεις.

- 26.1. Σ' αυτή την εργολαβία ισχύουν τα εξής ποσοστά για γενικά έξοδα, όφελος κ.λ.π. (εργολαβικά ποσοστά):
- Δέκα οκτώ τοις εκατό (18%) επί της αξίας των εργασιών, που υπολογίζεται με βάση τις τιμές του συμβατικού τιμολογίου και τις νέες τιμές μονάδας και υπόκειται στην έκπτωση της δημοπρασίας.
  - Σε περίπτωση απολογιστικών εργασιών δέκα πέντε τοις εκατό (15%) επί της πραγματικής δαπάνης για υλικά και ημερομίσθια εργατοτεχνιτών του αναδόχου, που καταναλώνονται για την εκτέλεση απολογιστικών εργασιών και δεν υπόκειται στην έκπτωση της εργολαβίας.
- 26.2. Οι πληρωμές των εργασιών της προηγούμενης παραγράφου επιβαρύνονται με τις εξής κρατήσεις:
- Φόρος εισοδήματος (προπληρωμή κατά νόμο)
  - Υπέρ Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων 0,07%
  - Υπέρ των λειτουργικών αναγκών της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών, σύμφωνα με το άρθρο 350 παρ. 3 του ν. 4412/2016, 0,06 %, με τις επιφυλάξεις του Ν 4912/2022 περί δημιουργίας Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ) και την έκδοση του προβλεπόμενου ΠΔ,
  - κράτηση 0,6%, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 53 παρ. 7 περ. θ' του ν. 4412/2016 και της υπ' αριθμ. ΔΝΣγ/οικ.42217/ΦΝ466/12.6.2017 απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών (Β' 2235).
  - της κράτησης 2,5‰ υπέρ της Π.Ο.Μ.Η.Τ.Ε.Δ.Υ., σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 53 παρ. 7 περ. θ' του ν. 4412/2016 και ΔΝΣβ/51667/ΦΝ466/12-02-2020 απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών (Β' 2780),
  - καθώς και της κράτησης ύψους 0,02% υπέρ της ανάπτυξης και συντήρησης του Ο.Π.Σ. Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., σύμφωνα με το άρθρο 36 παρ. 6 του ν. 4412/2016 (η τελευταία κράτηση πραγματοποιείται από τη έκδοση της προβλεπόμενης κοινής υπουργικής απόφασης).
- 26.3. Σε περίπτωση, που θα αυξηθεί ο φόρος μετά τη δημοπρασία και κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του έργου, ο κύριος του έργου θα επιβαρύνεται με την αντίστοιχη διαφορά.
- 26.4. Οι βασικές τιμές υλικών, που λήφθηκαν κατά τη σύνταξη των τιμών μονάδας, περιλαμβάνουν κάθε είδους επιβαρύνσεις, όπως φόρους, τέλη, δασμούς, ειδικούς φόρους κ.λ.π. Απαλλαγή, που τυχόν θα δοθεί, κατά την εκτέλεση του έργου, σε οποιοδήποτε επιβάρυνση αυτής της παραγράφου, θα εκπίπτει σε όφελος του έργου. Το ίδιο ισχύει και για τις νέες τιμές μονάδας, που τυχόν θα κανονισθούν.
- 26.5. Για τις πληρωμές των λογαριασμών θα προσκομίζονται από τον εργολάβο και τα εξής δικαιολογητικά:
- 26.5.1 Κανονικό Τιμολόγιο και εξοφλητική απόδειξη.
- 26.5.2 Τα, ανά τρίμηνο, δελτία φορολογικής ενημερότητας, που προβλέπονται από το νόμο.
- 26.5.3 Βεβαίωση των ασφαλιστικών οργανισμών για την εξόφληση από τον Ανάδοχο των σχετικών με την εργολαβία υποχρεώσεών του.
- 26.5.4 Υπεύθυνη δήλωση για ΦΠΑ.

- 26.5.5 Υπεύθυνη δήλωση περί μη ενεχυρίασης/εκχώρησης της πληρωμής
- 26.6. Στο κονδύλιο, που προκύπτει τελικά, επιβάλλονται οι κρατήσεις για εγγύηση καλής εκτέλεσης και στη συνέχεια προστίθενται τυχόν νόμιμες αποζημιώσεις του αναδόχου ή αφαιρούνται τυχόν επιβαλλόμενες ποινικές ρήτρες και το ποσοστό απόσβεσης της προκαταβολής, γενικά δε προσθαφαιρούνται οφειλόμενα ή χρεωμένα στον εργολάβο ποσά, ώστε να προκύψει το τελικό ποσό με το οποίο θα πληρωθεί Ανάδοχος του έργου.
- 26.7. Ο ανάδοχος δεν απαλλάσσεται από τα τέλη διοδίων των κάθε είδους μεταφορικών του μέσων. Επίσης δεν απαλλάσσεται από τους κάθε είδους φόρους και δασμούς επί των εισαγομένων από το εξωτερικό υλικών, εφοδίων κλπ. έστω και αν τυχόν αναφέρεται αντίθετη γενική διατύπωση στην ΣΑΕ του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

ΆΡΘΡΟ 27° Νέες Τιμές - Απρόβλεπτα.

- 27.1. Σε ενδεχόμενη τροποποίηση της εγκεκριμένης μελέτης εφαρμογής, ακόμη και αν παραστεί ανάγκη εκτέλεσης νέας εργασίας μη συμβατικής, θα γίνεται μόνο μετά από σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων οργάνων του Πολυτεχνείου Κρήτης.
- 27.2. Σε περίπτωση που απαιτηθεί η τιμολόγηση νέων εργασιών ή χρήση εγκεκριμένων αναλυτικών τιμολογίων, χρησιμοποιείται η Ανάλυση Τιμών Οικοδομικών εργασιών (ΑΤΟΕ) που έχουν εγκριθεί από τον Υπουργό Δημοσίων Έργων και πάντα σύμφωνα με το άρθρο 156 του Ν.4412/2016, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- 27.3. Ο Ανάδοχος πρέπει να έχει υπόψη του ότι κανένα αίτημα αυτού δεν θα λαμβάνεται υπόψη, εκ των υστέρων, αφορών τυχόν δυσχέρεια εκτελέσεως εργασίας, εάν δεν υποβάλλεται εγγράφως και προ της ενάρξεως αυτής ώστε η Υπηρεσία να προβεί στις απαιτούμενες εγκρίσεις.
- 27.4. Αν υπάρξει ανάγκη εκτέλεσης εργασιών που δεν προκύπτουν από αλλαγές της μελέτης, αλλά έχουν διορθωτικό χαρακτήρα και αφορούν το δημοπρατηθέν τεχνικό αντικείμενο, πάντοτε ύστερα από έγγραφη εντολή της Υπηρεσίας, θα πληρωθούν με τα ποσά των απρόβλεπτων δαπανών που περιλαμβάνονται στην αρχική σύμβαση (παράγραφος 3 του άρθρου 156 του Ν.4412/2016).

ΆΡΘΡΟ 28° Αναθεώρηση Τιμών.

- 28.1. Για την αναθεώρηση των τιμών θα εφαρμόζονται, γενικά, οι διατάξεις των άρθρων 152 και 153 του Ν. 4412/2016, όπως αυτά τροποποιήθηκαν και ισχύουν.
- 28.2. Οι συμβατικές τιμές θα αναθεωρούνται κατά ημερολογιακό τρίμηνο (αναθεωρητική περίοδος).
- 28.3. Σαν χρόνος εκκίνησης για τον υπολογισμό της αναθεώρησης ορίζεται το ημερολογιακό τρίμηνο μέσα στο οποίο υποβλήθηκε η προσφορά αν πρόκειται για σύμβαση, που καταρτίσθηκε ύστερα από δημοπρασία, ή εκδόθηκε η σχετική εγκριτική απόφαση αν πρόκειται για σύμβαση που καταρτίσθηκε χωρίς δημοπρασία, και υπό τον όρο ότι η εγκριτική αυτή απόφαση δεν ορίζει άλλο χρόνο.
- 28.4. Στον προϋπολογισμό της μελέτης και στη στήλη με επικεφαλίδα «Κωδικός Αναθεώρησης» καθορίζεται, με τον αριθμό του άρθρου της ανάλυσης, το αντίστοιχο κονδύλιο (αυτούσιο ή παρεμφερές), με το οποίο θα γίνεται η αναθεώρηση της τιμής κάθε εργασίας.
- 28.5. Η αναθεώρηση υπολογίζεται για τις εργασίες που πραγματικά εκτελέστηκαν μέσα στο προβλεπόμενο από το άρθρο 145 χρονοδιάγραμμα.

ΑΡΘΡΟ 29ο Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών – Παραλαβή

- 29.1. Με τη λήξη της προθεσμίας της περάτωσης του συνόλου των εργασιών, ο επιβλέπων αναφέρει εγγράφως στη Δ/νουσα το έργο Υπηρεσία εάν το έργο έχει περαιωθεί και έχουν υποστεί τις απα-

ραϊτήτες δοκιμές και τότε ο Προϊστάμενος εκδίδει βεβαίωση για τον χρόνο περάτωσης των εργασιών, σύμφωνα με το άρθρο 168 του Ν. 4412/2016, όπως αυτό έχει αντικατασταθεί και ισχύει.

- 29.2. Η παραλαβή διενεργείται μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών μετά από την πάροδο του χρόνου υποχρεωτικής από τον ανάδοχο συντήρησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 172 του Ν.4412/2016, όπως αυτό έχει αντικατασταθεί και ισχύει.
- 29.3. Απαραίτητα στοιχεία για την παραλαβή κάθε δημόσιου έργου είναι ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας (Φ.Α.Υ.), το Σχέδιο Ασφαλείας και Υγείας (Σ.Α.Υ.), το Μητρώο Έργου και τα σχέδια «ως κατασκευάσθαι» του έργου.
- 29.4. Ο ανάδοχος συντάσσει φάκελο προεκτίμησης της δαπάνης τακτικής συντήρησης και λειτουργίας, με βάση το μητρώο του έργου και εγχειρίδια λειτουργίας και συντήρησης, που αφορούν σε φθορές λόγω συνήθους χρήσης του έργου.
- 29.5. Επίσης, ο ανάδοχος υποχρεούται να παραδώσει ψηφιακό αρχείο στο οποίο περιέχονται φωτογραφικές αποτυπώσεις όλων των σταδίων του έργου και ιδίως, των εκτελεσθεισών αφανών εργασιών. Αν ο ανάδοχος δεν προσκομίζει τα ανωτέρω έγγραφα, δύναται να καταπίπτει σε βάρος του το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης.».

ΆΡΘΡΟ 30° Χρόνος Εγγύησης και συντήρησης του έργου.

- 30.1. Μετά την αποπεράτωση των εργασιών, ο Ανάδοχος είναι υπεύθυνος για την καλή λειτουργία και συντήρηση του έργου για περίοδο δεκαπέντε (15) μηνών, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στο άρθρο 171 Ν.4412/2016, όπως αυτό έχει αντικατασταθεί και ισχύει
- 30.2. Οποτεδήποτε και πριν από την παραλαβή, το έργο ή αυτοτελή του τμήματα που έχουν περατωθεί μπορεί να δοθούν σε χρήση, ύστερα από τη διενέργεια σχετικής διοικητικής παραλαβής. Η διοικητική παραλαβή γίνεται με πρωτόκολλο μεταξύ του Προϊσταμένου της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, των Επιβλεπόντων και του Αναδόχου.
- 30.3. Η παραπάνω χρήση δεν αποδεικνύει ότι ο Κύριος του έργου, παρέλαβε το έργο ή ότι αυτό εκτελέστηκε καλά και διατηρεί όλα τα δικαιώματά του να ελέγξει και να παραλάβει εν καιρώ το έργο, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και τους συμβατικούς όρους. Επίσης δεν απαλλάσσει τον Ανάδοχο από τις ευθύνες και υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση.
- 30.4. Διευκρινίζεται ότι η διοικητική παραλαβή για χρήση δεν αναπληρώνει τη διενέργεια της παραλαβής του έργου.
- 30.5. Κατά τη διάρκεια του χρόνου εγγύησης ο Ανάδοχος επιθεωρεί τακτικά και διατηρεί το έργο σε άριστη κατάσταση, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση.
- 30.6. Επίσης, καλείται να επανορθώσει κάθε βλάβη ή ζημιά για την οποία ευθύνεται.
- 30.7. Εάν δεν προβεί, μέσα στην προθεσμία, που του καθορίστηκε, στην αποκατάσταση βλάβης ή ζημιάς, για την οποία ευθύνεται, οι εργασίες αποκατάστασης θα εκτελούνται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, με οποιοδήποτε τρόπο, σε βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου, όπως προβλέπεται από την παράγραφο 4 του Άρθρου 171 του Ν.4412.2016, όπως αυτό έχει αντικατασταθεί και ισχύει.

ΑΡΘΡΟ 31ο Τελικός Λογαριασμός

- 31.1. Μετά από τη διενέργεια της παραλαβής και την έγκριση του πρωτοκόλλου παραλαβής, ο ανάδοχος συντάσσει και υποβάλλει «τελικό λογαριασμό». Για τον τελικό λογαριασμό εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 152 του Ν.4412/2016, όπως αυτό έχει αντικατασταθεί και ισχύει.
- 31.2. Με την έγκριση του τελικού λογαριασμού εκκαθαρίζονται οι εκατέρωθεν απαιτήσεις από την σύμβαση εκτέλεσης, εκτός από τις απαιτήσεις που προκύπτουν από μεταγενέστερες διαδικασίες διοικητικής, συμβιβαστικής ή δικαστικής επίλυσης διαφορών.

ΑΡΘΡΟ 32ο Τεχνικές Προδιαγραφές.

Γενικά, για τον τρόπο εκτέλεσης των προβλεπόμενων εργασιών, το είδος και την ποσότητα των υλικών, θα εφαρμοσθούν οι εγκεκριμένες Τεχνικές Περιγραφές και συμπληρωματικά οι ισχύουσες Πρότυπες Τεχνικές Προδιαγραφές ή Επίσημοι Ελληνικοί Κανονισμοί και σε περίπτωση που δεν υπάρχουν τέτοιοι, οι επίσημοι Γερμανικοί Κανονισμοί ή άλλοι ανάλογοι ξένοι επίσημοι κανονισμοί, σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στο άρθρο 170 του Ν.4412/2016, όπως αυτό έχει αντικατασταθεί και ισχύει.

ΑΡΘΡΟ 33ο Συμμόρφωση του Αναδόχου με τη Σύμβαση και τις διαταγές της Υπηρεσίας.

- 33.1. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εφαρμόζει πιστά τα εγκεκριμένα σχέδια, να τηρεί τις διαστάσεις και τη διάταξη των μερών του έργου και να συμμορφώνεται ακριβώς με τις διατάξεις των συγγραφών υποχρεώσεων και τις ενδείξεις των σχετικών στοιχείων της σύμβασης.
- 33.2. Εάν κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου, ο Ανάδοχος αντιμετωπίσει συνθήκες ή εμπόδια, που δεν προβλέπονται στη σύμβαση, οφείλει να ειδοποιήσει αμέσως έγγραφα τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, υποβάλλοντας ταυτόχρονα τις δικές του προτάσεις για την αντιμετώπιση των θεμάτων, που θα προκύπτουν στο εξής από αυτή την αιτία.
- 33.3. Ο Ανάδοχος οφείλει να συμμορφώνεται με τις αποφάσεις της Διευθύνουσας Υπηρεσίας. Σε περίπτωση διαφωνίας του, έχουν υποχρεωτική εφαρμογή μόνο οι σχετικές διατάξεις για τη διαδικασία επίλυσης διαφωνιών επί εκτέλεσης δημοσίων έργων (ενστάσεις-αιτήσεις θεραπείας-δικαστική επίλυση διαφορών).
- 33.4. Ο Ανάδοχος δεν δικαιούται καμία αποζημίωση για μεταβολές στο έργο, που έγιναν χωρίς έγγραφη διαταγή και οι οποίες συνεπάγονται μεγαλύτερη δαπάνη του έργου, ακόμα και αν οι μεταβολές αυτές καθιστούν το έργο στερεότερο ή βελτιώνουν τη μορφή του.
- 33.5. Για κάθε δαπάνη από την οποία επήλθε οικονομία, καταβάλλεται στον Ανάδοχο μόνο η δαπάνη, που αναλογεί στην εργασία, που έγινε. Εάν από τη μεταβολή προκύπτει θέμα πλημμελούς κατασκευής, θα εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις, όπως το Άρθρο 159 του Ν. 4412/2016, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- 33.6. Ο Ανάδοχος δεν έχει υποχρέωση να συμμορφώνεται σε προφορικές διαταγές. Σε περίπτωση, που η διαταγή δίνεται στον τόπο του έργου, λόγω επείγουσας ανάγκης, θα πρέπει να καταχωρείται στο ημερολόγιο και να επακολουθεί η προβλεπόμενη διαδικασία.
- 33.7. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να εκτελεί τις εργασίες, που προκύπτουν από εγκεκριμένες από την Υπηρεσία τροποποιήσεις της τεχνικής μελέτης του έργου, διατηρώντας τα δικαιώματά του, λόγω τροποποίησης του αρχικού συμβατικού προϋπολογισμού.
- 33.8. Ο Ανάδοχος κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου θα πρέπει να διευκολύνει τα συνεργεία συντήρησης του Πολυτεχνείου Κρήτης ή τον Ανάδοχο συντήρησης του Πολυτεχνείου Κρήτης για τον έλεγχο ή τη συντήρηση των εγκαταστάσεων του κτιρίου ή την κατ' επιλογή της Υπηρεσίας εκτέλεση συγκεκριμένων τεχνικών εργασιών, που κρίνονται απαραίτητες. Επίσης θα πρέπει να διευκολύνει τα συνεργεία εξωτερικού συνεργάτη του Πολυτεχνείου Κρήτης που πιθανόν να χρειαστεί να εκτελέσει εργασίες στον τόπο του έργου. Για όλα τα παραπάνω δεν μπορεί να προβάλει αντιρρήσεις ο Ανάδοχος έγγραφες ή προφορικές.

ΑΡΘΡΟ 34ο Ειδικό Όροι.

- 34.1. Οι εργασίες θα εκτελεσθούν σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης από ειδικευμένο προσωπικό.
- 34.2. Ο οριζόμενος, σύμφωνα με το Άρθρο 139 του Ν. 4412/2016 τεχνικός αντιπρόσωπος του αναδόχου θα έχει ειδικότητα διπλωματούχου Πολιτικού Μηχανικού ή Αρχιτέκτονα Μηχανικού ή

Μηχανολόγου ή Ηλεκτρολόγου Μηχανικού Π.Ε. ή Τ.Ε.

- 34.3. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εγκαταστήσει και να τηρεί στο εργοτάξιο με δικές του δαπάνες, ό,τι προβλέπεται, στο Φάκελο ΣΑΥ και ΦΑΥ του έργου "Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών κ.λ.π."
- 34.4. Ο Ανάδοχος οφείλει επίσης, πριν από την έναρξη των εργασιών να φροντίσει για την έκδοση κάθε άδειας, που απαιτείται σύμφωνα με τους νόμους (εκτός από την άδεια ανέγερσης οικοδομής), είναι δε ουσιαστικά και αποκλειστικά υπεύθυνος για κάθε παράβαση των διατάξεων των σχετικών με την εκτέλεση των εργασιών.

ΆΡΘΡΟ 35ο Πρόληψη Ζημιών - Προστατευτικές Κατασκευές

- 35.1 Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη φθορών σε εγκαταστάσεις τρίτων (ΟΤΕ, ΔΕΗ, ΔΕΥΑΧ κλπ) , υποχρεούμενος όπως μερίμνη του ενημερωθεί ως προς την ύπαρξη των εν λόγω εγκαταστάσεων (Υπογείων καλωδίων ΟΤΕ, ΔΕΗ, ΔΕΥΑΧ κλπ) εις την περιοχή εκτελέσεως έργου.
- 35.2 Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση να προβεί στην εκτέλεση, συντήρηση, καθαίρεση και αποκόμιση, μετά την αποπεράτωση του έργου, των προστατευτικών κατασκευών και περιφραγμάτων του εργοταξίου, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση, γιατί η σχετική δαπάνη περιλαμβάνεται στο ποσοστό για γενικά έξοδα και όφελός του.
- 35.3 Ο Ανάδοχος ευθύνεται στο ακέραιο για κάθε ζημιά ή φθορά σε τυχόν υπάρχουσες κατασκευές και εγκαταστάσεις, τόσο στον περιορισμένο όσο και στο γενικότερο χώρο των έργων, που θα οφείλονται στα μηχανήματα, όργανα και μέσα, που χρησιμοποίησε για την εκτέλεση του έργου, γι' αυτό και πρέπει να λάβει όλα τα κατάλληλα μέτρα και να οργανώσει κατά τέτοιο τρόπο τις εργασίες του, ώστε να αποφευχθεί κάθε κίνδυνος ζημιάς ή φθοράς, για τις οποίες η Υπηρεσία δεν θα φέρει καμία ευθύνη.

ΆΡΘΡΟ 36° Διάνοιξη Οπών.

- 36.1. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να διαμορφώνει ή να διανοίγει τις απαιτούμενες οπές διόδου, φωλιές ή αύλακες, για τον εντοιχισμό σωληνώσεων ή εξαρτημάτων κάθε ηλεκτρομηχανολογικής εργασίας, σύμφωνα με τη μελέτη και τις οδηγίες της επίβλεψης, χωρίς καμία ιδιαίτερη αποζημίωση γιατί οι σχετικές δαπάνες έχουν περιληφθεί στις συμβατικές τιμές των αντίστοιχων εργασιών.
- 36.2. Ιδιαίτερη αποζημίωση για τη διάνοιξη σχετικής όδευσης και οπής στο οπλισμένο σκυρόδεμα, προβλέπεται στον προϋπολογισμό σχετική τιμή η οποία θα χρησιμοποιηθεί μόνο σε έξι περιπτώσεις. Οι τέσσερις αφορούν σωλήνα αποχέτευσης στα ισόγεια που καταλήγει σε σημείο όπου δεν υπάρχει υπόγειο. Οι άλλες δύο αφορούν διάνοιξη οπών για την ολοκλήρωση της αποχέτευσης σε υφιστάμενες κατασκευές (υπόγειο κανάλι και τελικό φρεάτιο διάθεσης).
- 36.3. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις που δεν είχαν προβλεφθεί στη μελέτη, μπορεί να χρησιμοποιηθεί η σχετική τιμή με αιτιολόγηση του αναδόχου και άδεια της Υπηρεσίας.
- 36.4. Οποσδήποτε, απαγορεύεται η μόρφωση ή διάνοιξη από τον Ανάδοχο φωλεών ή οπών σε τμήματα του έργου από οπλισμένο σκυρόδεμα, χωρίς έγγραφη έγκριση του Επιβλέποντα μηχανικού.
- 36.5. Στις συμβατικές τιμές της εργολαβίας περιλαμβάνεται και η δαπάνη για την πλήρη αποκατάσταση αυτών των οπών, φωλεών ή αυλάκων, μετά την τοποθέτηση των σωληνώσεων ή εξαρτημάτων των αντίστοιχων εγκαταστάσεων.

ΑΡΘΡΟ 37ο Προστασία περιβάλλοντος.

- 37.1. Ισχύουν οι παρακάτω γενικές απαιτήσεις κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου.

- 37.2. Όλες οι εγκαταστάσεις και τα έργα τα απαραίτητα για την οργάνωση και λειτουργία του εργοταξίου θα πρέπει να κατασκευάζονται και να λειτουργούν κατά τέτοιο τρόπο ώστε να επιτυγχάνεται:
- Αποφυγή ή ελαχιστοποίηση των διαταραχών του περιβάλλοντος,
  - Ελαχιστοποίηση της όχλησης στην κυκλοφορία πεζών και οχημάτων.
  - Λήψη καταλλήλων μέτρων προστασίας της τυχόν υπάρχουσας βλάστησης κατά το στάδιο της κατασκευής των έργων, ώστε να μην υπάρξει καμιά παρέμβαση στο υπάρχον φυσικό περιβάλλον, εκτός από την απαραίτητη ζώνη για την κατασκευή του έργου.
  - Ειδικότερα κατά τη λειτουργία του εργοταξίου θα πρέπει να ελαχιστοποιηθεί η καταστροφή του πρασίνου. Για την καταστροφή του πρασίνου, όταν αυτή είναι αναπόφευκτη, θα πρέπει να αποκαθίσταται μετά το πέρας του έργου.
- 37.3. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να υποβάλει προτάσεις για την προστασία του περιβάλλοντος στην περιοχή του έργου. Οι προτάσεις αυτές θα καθορίζουν με λεπτομέρεια όλα τα μέτρα που θα ληφθούν για να προστατευθούν η υπάρχουσα βλάστηση, τα δέντρα, οι θάμνοι και οι καλλιεργημένες εκτάσεις γύρω από τους χώρους που θα διατεθούν από την Υπηρεσία για την εκτέλεση των έργων, καθώς και για την αποκατάσταση των περιοχών, που υποχρεωτικά θα υποστούν ζημιές από την εκτέλεση του έργου. Οι προτάσεις αυτές πρέπει να συμφωνούν με τους περιβαλλοντικούς όρους που έχουν εγκριθεί για το έργο.
- 37.4. Ενδεικτικά, τέτοια μέτρα θα είναι, μετά την περάτωση του έργου, ο πλήρης καθαρισμός των εργοταξίων, η αποξήλωση όλων των προσωρινών εγκαταστάσεων, η αποκομιδή όλων των πλεοναζόντων υλικών και ακρήστων και κάθε άλλο κατάλληλο μέτρο, ώστε τελικά η επιρροή του εκτελεσθέντος έργου στο περιβάλλον να είναι η ελάχιστη δυνατή.
- 37.5. Θα αποφευχθεί η ανεξέλεγκτη ανάπτυξη εργοταξίων και χώρων απόθεσης προϊόντων. Αν αυτό είναι απαραίτητο θα γίνει με βάση προεγκεκριμένα από την Υπηρεσία σχέδια και μόνο μετά από σχετική άδεια και θα απομακρυνθούν εντελώς μετά το τέλος κατασκευής του έργου αποκαθιστώντας το περιβάλλον. Εργοτάξια που αναπτύσσονται (περίφραξη, σήμανση, εκσκαφή κτλ.) και στη συνέχεια εγκαταλείπονται χωρίς να εκτελούνται εργασίες, θα υπόκεινται, κατά την απόλυτη κρίση της Υπηρεσίας, σε άμεση αποκατάσταση με ευθύνη και δαπάνη του Αναδόχου.
- 37.6. Θα πρέπει να γίνεται πλήρης έλεγχος των κάθε φύσης αποβλήτων, και να τηρούνται οι παρακάτω όροι:
- Απαγορεύεται ρητά η απόρριψη αποβλήτων πλυσίματος, μεταφοράς και άντλησης σκυροδεμάτων, μεταχειρισμένων λαδιών και λιπαντικών σε οποιοδήποτε έδαφος
  - Τα ανωτέρω απόβλητα θα συγκεντρώνονται με κάθε επιμέλεια και θα διατίθενται κατάλληλα ή θα παραδίδονται για ανακύκλωση ή καταστροφή. Ειδικά στο χώρο συντήρησης μηχανικού εξοπλισμού πρέπει να προβλέπεται ειδική διάταξη για τη συλλογή τυχαίων απορροών μεταχειρισμένων λιπαντικών και λοιπών πετρελαιοειδών.
  - Θα εξασφαλιστεί η συγκέντρωση των λυμάτων του εργοταξίου σε στεγανούς βόθρους και η μεταφορά / διάθεσή τους σε χώρους εναπόθεσης τέτοιων αποβλήτων.
  - Αποφυγή ρύπανσης κατά τη φόρτωση, μεταφορά και εκφόρτωση των υλικών, καυσίμων κτλ. από οποιοδήποτε μέσο μεταφοράς.
  - Αποφυγή ρύπανσης του περιβάλλοντος με προϊόντα επεξεργασίας υλικών.
  - Αποφυγή σχηματισμού εστιών μόλυνσεων (π.χ. από λιμνάζοντα νερά κλπ).
- 37.7. Η χρήση εκρηκτικών αν αυτή απαιτείται θα γίνεται υπό τους όρους που καθορίζονται στα συμβατικά τεύχη και στην κείμενη νομοθεσία, όπως κάθε φορά ισχύει.
- 37.8. Οι οποιοσδήποτε αποθέσεις περισσευμάτων προϊόντων ορυγμάτων και άλλων υπολειμμάτων εργασιών, ή προϊόντα καθαιρέσεων θα γίνονται υπό την αίρεση των οριζόμενων στην Απόφαση έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων. Οι θέσεις απόρριψης των περισσευμάτων που θα εγκριθούν αρμοδίως, θα εξασφαλιστούν με ευθύνες και δαπάνη του Αναδόχου, χωρίς η Υπηρεσία να αναλαμβάνει οιαδήποτε δέσμευση. Ισχύουν τα αναγραφόμενα στο άρθρο 1 της παρούσας.
- 37.9. Αποφυγή ή ελαχιστοποίηση όχλησης των περιοίκων. Αυτό απαιτεί:

- Έργα αποκατάστασης της κυκλοφορίας ή/και κατασκευή παρακαμπτηρίων εξυπηρέτησης της κυκλοφορίας.
  - Αποφυγή ρύπανσης της ατμόσφαιρας με ρυπαντές, καπνό ή σκόνη, και λήψη κατάλληλων μέτρων για την τήρηση των σχετικών ορίων ποιότητας εκπομπής (όπως εγκαταστάσεις φίλτρων ή /και κατάλληλες επιστρώσεις μέρους του εργοταξιακού χώρου, κλπ).
  - Μέριμνα για καθαρισμό των δρόμων που χρησιμοποιούν τα μεταφορικά μέσα του εργοταξίου, όταν αυτοί είναι κοντά σε κατοικημένες περιοχές.
  - Αποφυγή σχηματισμού εστιών μολύνσεων (π.χ. από λιμνάζοντα νερά).
  - Αποφυγή, ή ελαχιστοποίηση της ηχορύπανσης, σύμφωνα με τους Περιβαλλοντικούς Όρους και την σχετική νομοθεσία π.χ. με χρήση κινητών (εργοταξιακών) ηχοπετασμάτων όπου η στάθμη του θορύβου υπερβαίνει τα 65 dB(A) στο όριο του εργοταξιακού χώρου, εάν και εφόσον υπάρχουν παρακείμενοι αποδέκτες.
  - Περίφραξη του εργοταξιακού χώρου για την εξασφάλιση της δημόσιας ασφάλειας και την ελαχιστοποίηση της οπτικής όχλησης κατά το εφικτό.
  - Σήμανση /επισήμανση των χώρων εργασίας για τη διασφάλιση της κυκλοφορίας.
- 37.10. Οι περιορισμοί, οι διαδικασίες και οι τυχόν άδειες που θα απαιτηθούν σύμφωνα με τους Περιβαλλοντικούς Όρους θα πραγματοποιηθούν από τον Ανάδοχο χωρίς ιδιαίτερη αμοιβή.

ΆΡΘΡΟ 38ο Αρτιότητα των κατασκευών.

- 38.1. Ο καθορισμός από τα εγκεκριμένα σχέδια, την τεχνική περιγραφή και την τεχνική συγγραφή υποχρεώσεων, των οποιωνδήποτε στοιχείων ή οδηγιών για την εκτέλεση των εργασιών, σχετικά με τις μερικές διαστάσεις και τους τρόπους κατασκευής, δεν απαλλάσσει τον Ανάδοχο από την υποχρέωση να πάρει κάθε μέτρο για την άρτια κατασκευή και εμφάνιση των διαφόρων ειδών κατασκευών, που συνθέτουν κάθε επιφάνεια, ή χώρο, ή λειτουργία, ή εγκατάσταση των κτιρίων, ή του περιβάλλοντα χώρου τους.
- 38.2. Για την εφαρμογή του παραπάνω όρου διευκρινίζεται ότι, έστω και αν δεν ορίζεται κάτι στα σχέδια λεπτομερειών, ή σε άλλα στοιχεία της εργολαβίας, είτε τέλος στις οδηγίες ή εντολές της Υπηρεσίας, κάθε απλό ή σύνθετο τμήμα του έργου (όπως π.χ τοίχοι, κουφώματα, επιστρώσεις, επενδύσεις, μονώσεις κ.λπ.) πρέπει, να είναι άρτιο τόσο ως προς την κατασκευή, αντοχή και εμφάνιση του, όσο και ως προς την άμεση σύνδεση του με τα υπόλοιπα (γειτονικά) τμήματα του έργου. Το αυτό ισχύει όσον αφορά στην αρτιότητα και στην λειτουργικότητα των διαφόρων Η/Μ εγκαταστάσεων.
- 38.3. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί κάποια παράλειψη ή ελάττωμα της κατασκευής, ο Ανάδοχος υποχρεούται στη συμπλήρωση ή επανόρθωση, στο χρόνο που θα ορίσει η Υπηρεσία, αλλιώς η Υπηρεσία έχει το δικαίωμα να εκτελέσει αυτό σε βάρος και για λογαριασμό του, άνευ ετέρου και με τιμή που θα ζητήσει ο νέος κατασκευαστής. Γενικά ισχύουν τα άρθρα 159 και 160 του Ν.4412/2016.

ΑΡΘΡΟ 39ο Έλεγχος Ποιότητας

- 39.1. Για τον ποιοτικό έλεγχο του έργου προβλέπεται να ασκηθούν δυο (2) κατηγορίες ποιοτικού ελέγχου.
- 39.2. Εσωτερικός Ποιοτικός Έλεγχος.
- Αυτός αναφέρεται στον ποιοτικό έλεγχο που θα γίνεται με ελέγχους και δοκιμές από τον ανάδοχο, με σκοπό την εξασφάλιση για λογαριασμό του, της ποιοτικής ανταπόκρισης των έργων προς τις προδιαγραφές. Αυτός ο εσωτερικός ποιοτικός έλεγχος που θα αναφέρεται τόσο στις προπαρασκευαστικές δοκιμές όσο και στην επί τόπου κατασκευή είναι ανεξάρτητος από τον ποιοτικό έλεγχο που θα ασκείται από την υπηρεσία και για τον οποίο γίνεται λόγος παρακάτω.
  - Το πλήθος των δοκιμών και ελέγχων που θα εκτελέσει ο Ανάδοχος στα πλαίσια του εσωτερικού ποιοτικού ελέγχου εναπόκειται στην κρίση του σύμφωνα με την οργάνωση του, το α-

ξιοπίστο των χρησιμοποιούμενων συνεργείων, τον χρησιμοποιούμενο μηχανικό εξοπλισμό, την ποιότητα των προσκομιζομένων υλικών την δυσχέρεια και ευαισθησία της εκτελούμενης εργασίας κ.λ.π.

- Είναι αυτονόητο ότι για οποιαδήποτε δοκιμή ή έλεγχο εσωτερικό, ο Ανάδοχος δεν θα πληρωθεί ιδιαίτερα γιατί θεωρείται ότι οι σχετικές δαπάνες περιλαμβάνονται ανηγμένα στις τιμές της προσφοράς του. Αυτό ισχύει ακόμα και αν η υπηρεσία κάνει χρήση των αποτελεσμάτων των ελέγχων και δοκιμών του εσωτερικού ποιοτικού ελέγχου. Γενικότερα ορίζεται ότι τα αποτελέσματα του εσωτερικού ποιοτικού ελέγχου θα τηρούνται στο εργοτάξιο και θα διατίθενται απροφάσιστα στην υπηρεσία σε κάθε ζήτηση.

39.3. Εξωτερικός Ποιοτικός Έλεγχος.

- Αυτός αναφέρεται στον ποιοτικό έλεγχο που θα ασκείται με ελέγχους και δοκιμές από την υπηρεσία με σκοπό να διαπιστωθεί η τήρηση των κριτηρίων αποδοχής των προδιαγραφών για εργασίες, υλικά και κατασκευές.
- Οπουδήποτε στα τεύχη δημοπράτησης, αναφέρεται έλεγχος, δοκιμές κ.λ.π. χωρίς ιδιαίτερο διαχωρισμό ρητά συμφωνείται εδώ ότι αναφέρεται στον εξωτερικό ποιοτικό έλεγχο.
- Η Υπηρεσία θα έχει το δικαίωμα για οποιουσδήποτε ελέγχους και δοκιμές του εξωτερικού ποιοτικού ελέγχου να ζητήσει από τον Ανάδοχο να τις εκτελέσει μέσα στα πλαίσια του εσωτερικού και ποιοτικού ελέγχου. Οι εντολές αυτές θα πρέπει να αναγράφονται είτε για την συγκεκριμένη μεμονωμένη δοκιμή ή έλεγχο, είτε για ομάδα ελέγχων ή δοκιμών στο ημερολόγιο του έργου ή να είναι γραπτές εντολές.
- Για τις δοκιμές και ελέγχους του εξωτερικού ποιοτικού ελέγχου που θα εκτελούνται σε εγκαταστάσεις της εκλογής της υπηρεσίας (κρατικά εργαστήρια, αναγνωρισμένα ιδιωτικά εργαστήρια, κ.λ.π.) οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν τον ανάδοχο.
- Σε περίπτωση που από τον εξωτερικό ποιοτικό έλεγχο προκύπτουν αποτελέσματα που δεν ικανοποιούν τις απαιτήσεις των προδιαγραφών θα τηρείται η διαδικασία απόρριψης πλημμελών εργασιών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 159 του Ν.4412/2016. Αυτονόητο θεωρείται ότι όλα τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν για την εκτέλεση των εργασιών, θα είναι αρίστης ποιότητας και θα υπόκεινται στον εξωτερικό ποιοτικό έλεγχο για να διαπιστωθεί ότι είναι σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τους όρους της δημοπρασίας.
- Ο εξωτερικός ποιοτικός έλεγχος του έργου ουδόλως απαλλάσσει τον Ανάδοχο από την ευθύνη γιατί αυτός είναι ο μοναδικός και εξ ολοκλήρου υπεύθυνος για την ποιότητα των υλικών και εργασιών.

ΑΡΘΡΟ 40ο Προέλευση, Προμήθεια Υλικών – Εξασφάλιση Προμήθειας.

- 40.1. Ο Ανάδοχος είναι εξ' ολοκλήρου μόνος υπεύθυνος για την εκλογή των υλικών που θα χρησιμοποιήσει και την εκτέλεση γενικά της εργασίας σύμφωνα με τους όρους της παρούσας, των σχετικών προτύπων, τεχνικών προδιαγραφών και των υλικών εγκεκριμένων συμβατικών τευχών και σχεδίων.
- 40.2. Όλα τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν θα είναι της καλύτερης ποιότητας της αγοράς, καινούργια, χωρίς βλάβες και ελαττώματα,
- 40.3. Θα είναι απολύτως σύμφωνα με τα συμβατικά δεδομένα, τους ισχύοντες κανονισμούς και προδιαγραφές των Υπουργείων ΠΟ.ΜΕ.ΔΙ, Εμπορίου, Έρευνας και Τεχνολογίας και της απόλυτης έγκρισης του αρμόδιου οργάνου της Επίβλεψης, ως προς την προέλευση, τις διαστάσεις, την αντοχή, την ποιότητα, την εμφάνιση, την ανταπόκριση στις Προδιαγραφές κ.λπ.
- 40.4. Τα υλικά θα πρέπει να είναι κατά προτίμηση από βιομηχανία χωρών ΕΕ και να φέρουν το σήμα ποιότητας CE, σύμφωνα με τις προδιαγραφές.
- 40.5. Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση υλικών απροσδιόριστης ποιότητας ή άγνωστης προέλευσης.

- 40.6. Απαγορεύεται η ενσωμάτωση στο έργο υλικών που δεν έχουν προηγουμένως τύχει της έγκρισης της Υπηρεσίας.
- 40.7. Η υπογραφή της σύμβασης από τον ανάδοχο, προϋποθέτει και αποτελεί τεκμήριο ότι ο Ανάδοχος ερευνήσε και εξασφάλισε την προμήθεια από την αγορά όλων των υλικών, μηχανημάτων και μέσων, που απαιτούνται και αναγράφονται στα συμβατικά τεύχη και επομένως ο Ανάδοχος δεν δικαιούται να ζητήσει από την Υπηρεσία τρόπο προμήθειας και εκτέλεσης ή παράταση της προθεσμίας περαίωσης του έργου για τον λόγο αυτό.-
- 40.8. Σε περίπτωση που ο Κύριος του έργου παραδώσει στον εργολάβο υλικά απαιτούμενα για την εκτέλεση των έργων, ο εργολάβος δεν δικαιούται κανένα ποσοστό για γενικά έξοδα και όφελος αυτού επί της αξίας τους, ούτε αποζημίωση για δαπάνες αποθήκευσης και φύλαξης των υλικών αυτών.
- 40.9. Ο εργολάβος δεν φέρει καμία ευθύνη για την κακή ποιότητα ή ακαταλληλότητα των υλικών που παραδίδονται σ' αυτόν από τον Κύριο του έργου εφόσον έγκαιρα το αναφέρει εγγράφως.
- 40.10. Τα παραπάνω υλικά παραδίδονται από τον Κύριο του έργου στον εργολάβο με πρωτόκολλο μετά δε την παραλαβή τους από τον εργολάβο, αυτός φέρει αμέριστα την ευθύνη για κάθε βλάβη, ζημία ή απώλεια που τυχόν θα συμβούν στα υλικά αυτά.
- 40.11. Οι χώροι αποθήκευσης υλικών που έχουν υποστεί ποιοτικό έλεγχο και δειγμάτων θα υπάρχουν στο εργοτάξιο ή σε κατάλληλο εργοταξιακό χώρο του Αναδόχου, όπως θα συμφωνηθεί μεταξύ του Αναδόχου και της Υπηρεσίας.
- 40.12. Πριν από κάθε παραγγελία, το υλικό, μηχανήμα ή συσκευή θα εγκρίνεται από την υπηρεσία ως εξής : Αν πρόκειται για υλικό «σειράς» Βιομηχανικής παραγωγής θα προσκομίζονται στην Υπηρεσία τεχνικό φυλλάδιο (προσπέκτους) και προδιαγραφές του εργοστασίου παραγωγής καθώς και δείγματα (εάν δεν πρόκειται για ογκώδες μηχανήμα). Η Υπηρεσία έχει το δικαίωμα να απορρίψει κατά την κρίση της κάθε υλικό, μηχανήμα ή συσκευή που δεν θα είναι σύμφωνο με τα δείγματα ή με τις προδιαγραφές ως ανωτέρω. Όλα τα μηχανήματα και συσκευές πρέπει να συνοδεύονται από πιστοποιητικό ελέγχου του κατασκευαστή, η δε επίβλεψη θα μπορεί να παραπέμπει αυτό για εργαστηριακό έλεγχο με μέριμνα και δαπάνες του αναδόχου. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να εξασφαλίσει ελεύθερη είσοδο και δυνατότητα παρακολούθησης και ελέγχου της Υπηρεσίας στα εργοστάσια ή εργοτάξια παραγωγής υλικών.
- 40.13. Η επίβλεψη έχει το δικαίωμα να διατάξει τον Ανάδοχο να απομακρύνει από το εργοτάξιο, το πολύ σε 5 ημέρες, κάθε υλικό ή εξάρτημα που δεν ανταποκρίνεται στους όρους της σύμβασης. Εάν ο Ανάδοχος δεν συμμορφώνεται η επίβλεψη μπορεί να πραγματοποιεί τις απομακρύνσεις με δικά της μέσα και να χρεώνει αντίστοιχα τον ανάδοχο.
- 40.14. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει κατά την έγκριση των υλικών και έγγραφη εγγύηση των κατασκευαστριών εταιρειών, όχι μόνο του αντιπροσώπου που θα καλύπτει το συμβατικό χρόνο εγγύησης. Η εγγύηση αυτή θα καλύπτει καλή απόδοση και διαθεσιμότητα ανταλλακτικών για τις περιπτώσεις κακής λειτουργίας ή θέσης εκτός λειτουργίας, που δεν μπορούν να αποδοθούν σε λάθη χειρισμού ή έλλειψη συντήρησης από πλευράς Κύριου του έργου (σύμφωνα με τις οδηγίες χρήσης). Η άρση της βλάβης θα επιτυγχάνεται με αντικατάσταση υλικών, όποτε χρειάζεται με καινούργιο του αυτού ακριβώς τύπου.
- 40.15. Τα δείγματα αυτά θα υποβάλλονται έγκαιρα, ώστε να δίδεται επαρκής χρόνος για την έγκριση από την Υπηρεσία και να μην προκαλείται καθυστέρηση στην πρόοδο του έργου, λόγω απορρίψεως των δειγμάτων που υποβλήθηκαν.
- 40.16. Για τα υλικά και προϊόντα που καθορίζονται ονομαστικά στα τεύχη της σύμβασης δεν θα επιτρέπεται αντικατάσταση τους με άλλα, ίδιας ποιότητας, παρά μόνο εάν αυτή η αντικατάσταση εγκριθεί από την Υπηρεσία.
- 40.17. Σε ότι αφορά στην καταλληλότητα ή μη των υλικών, τα ελαττώματα κ.λπ. έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 159 του Ν.4412/2016, όπως αυτό έχει αντικατασταθεί και ισχύει.

ΑΡΘΡΟ 41ο Ποιότητα Εργασιών.

- 41.1 Όλες οι εργασίες θα εκτελεσθούν σύμφωνα με τις μελέτες του έργου, την παρούσα Ε.Σ.Υ., τις προδιαγραφές των μελετών καθώς και με τα υπόλοιπα τεύχη δημοπράτησης, τους κανόνες της τέχνης και της επιστήμης από ειδικευμένο προσωπικό κατά τρόπο άμεμπτο από τεχνική άποψη και σύμφωνα με τις σχετικές δ/ξεις του Ν.4412/2016, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, τους όρους σύμβασης γενικά, και τις εντολές του αρμόδιου οργάνου της επίβλεψης. Για ελαττώματα που διαπιστώνονται κατά την διάρκεια των εργασιών και μέχρι της οριστικής παραλαβής, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 159, 160 & 161 του Ν. 4412/2016, όπως αυτά έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.
- 41.2 Για την ευθύνη του αναδόχου για ελαττώματα που διαπιστώνονται μετά την οριστική παραλαβή έχουν εφαρμογή οι πάγιες δ/ξεις του Αστ. Κώδικα.
- 41.3 Ο Ανάδοχος είναι απόλυτα υπεύθυνος για την άρτια εκτέλεση των κατασκευών. Έστω και αν κάτι δεν ορίζεται σαφώς στα σχέδια λεπτομερειών ή τα συμβατικά τεύχη της εργολαβίας ή από τις οδηγίες ή από τις διαταγές της υπηρεσίας, κάθε απλό ή σύνθετο τμήμα του κτιρίου θα είναι άρτιο τόσο ως προς την κατασκευή, την αντοχή, την καλή εμφάνιση όσο και ως προς την άμεση σύνδεση του με τα υπόλοιπα τμήματα του έργου.

ΑΡΘΡΟ 44ο Εργασίες εκτελούμενες από την Υπηρεσία ή από άλλους αναδόχους.

- 44.1. Ο Ανάδοχος οφείλει, να μην παρακωλύει την εκτέλεση εργασιών, που δεν περιλαμβάνονται στη σύμβασή του και εκτελούνται από την Υπηρεσία ή από άλλους εργολάβους της, διατάσσοντας κατάλληλα τα μέσα του (ικριώματα κ.λ.π.) και ρυθμίζοντας τη σειρά των εργασιών του, κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μη παρεμβάλλει κανένα εμπόδιο στην εκτέλεση των εκτός της σύμβασής του εργασιών.
- 44.2. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να μην παρακωλύει την εκτέλεση εργασιών από Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας, Ν.Π.Δ.Δ., που τυχόν χρησιμοποιούνται από τον κύριο του έργου, σε εργασίες μη περιλαμβανόμενες στη σύμβαση του. Ομοίως υποχρεούται να διευκολύνει την εκτέλεση αυτών των εργασιών, με τα μέσα που χρησιμοποιεί εκείνος (ικριώματα κ.λ.π.), ρυθμίζοντας έτσι τη σειρά εκτέλεσής των εργασιών, ώστε κανένα εμπόδιο να μην παρεμβάλλεται στις εργασίες των άλλων.
- 44.3. Για τις διευκολύνσεις αυτές ο Ανάδοχος δεν έχει δικαίωμα να απαιτήσει οποιαδήποτε αποζημίωση, λόγω καθυστερήσεως ή δυσχερειών, που παρουσιάζονται στις εργασίες που εκτελεί ο ίδιος.

ΆΡΘΡΟ 45ο Δοκιμές εγκαταστάσεων.

- 45.1. Ο Ανάδοχος υποχρεούται αμέσως μετά την ολική αποπεράτωση των εγκαταστάσεων, να κάνει με δικά του μέσα, όργανα και δαπάνες τις απαιτούμενες δοκιμές όλων ανεξαιρέτως των εγκαταστάσεων
- 45.2. Αν κατά την εκτέλεση των δοκιμών διαπιστωθεί βλάβη, ανεπάρκεια, ελάττωμα, κακή ποιότητα υλικών κ.λ.π. των εγκαταστάσεων ή τμημάτων τους, ο Ανάδοχος υποχρεώνεται σε άμεση και πλήρη αντικατάσταση του τμήματος αυτού και στη συνεχεία επανάληψη των δοκιμών μέχρις ότου τα αποτελέσματα κριθούν ικανοποιητικά από την επίβλεψη.
- 45.3. Εδώ τονίζεται, ότι η ευθύνη του αναδόχου έγκειται στην εκτέλεση των εργασιών των εγκαταστάσεων όχι μόνο με τρόπο σύμφωνο προς τις απαιτήσεις των προδιαγραφών αλλά και κατά τρόπο που διασφαλίζει το τελικό αποτέλεσμα της καλής λειτουργίας των εγκαταστάσεων.
- 45.4. Οι δοκιμές θα εκτελούνται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς.ε

ΆΡΘΡΟ 46ο Φωτογραφίες

Ο Ανάδοχος υποχρεούται απαραίτητα να λάβει **μεγάλο πλήθος από έγχρωμες ψηφιακές φωτογραφίες** με ανάλυση τουλάχιστον 12 mpxel, να τις παραδώσει σε κατάλληλο αποθηκευτικό μέσο από:

- Τις πιο ενδιαφέρουσες φάσεις εκτέλεσης του έργου
- Κοντινές αποστάσεις για λήψη λεπτομερειών κατασκευής, για τη πιστοποίηση της τήρησης των προδιαγραφών και των εντολών της Υπηρεσίας.
- Της γενικής άποψης του έργου

ΑΡΘΡΟ 47ο Καθαρισμός Κατασκευών - Εργοταξίου – Εγκαταστάσεων

- 47.1. Ο Ανάδοχος υποχρεούται πριν από την τυχόν παράδοση για χρήση τμήματος του έργου ή και μετά την περαίωση του όλου έργου, να αφαιρέσει και να απομακρύνει από όλους τους χώρους του εργοταξίου κάθε προσωρινή εγκατάσταση, απορρίμματα, μηχανήματα, εργαλεία, ικριώματα, προσωρινές προστατευτικές κατασκευές και περιφράγματα, πλεονάζοντα χρήσιμα ή άχρηστα υλικά, να καθαρίσει με ειδικευμένο προσωπικό όλους τους χώρους του κτιρίου και του εργοταξίου για την παράδοση τους απολύτως καθαρών και γενικά να μεριμνήσει για ότι απαιτείται, ούτως ώστε το έργο να παραδοθεί καθ' όλα έτοιμο για χρήση και λειτουργία. Εφίσταται η προσοχή ότι οι εσωτερικοί χώροι θα παραδοθούν αφού προηγηθεί υγρός καθαρισμός των δαπέδων.
- 47.2. Αν μετά από έγγραφη εντολή της Υπηρεσίας ο Ανάδοχος δεν εκτελέσει τις παραπάνω εργασίες, μέσα σε χρονικό διάστημα δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την κοινοποίηση της εντολής, οι εργασίες αυτές εκτελούνται σε βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου, της δαπάνης παρακρατούμενης από την αμέσως επόμενη πληρωμή.

ΑΡΘΡΟ 48ο Αποθήκευση υλικών – Υλικά και εξοπλισμός παρεχόμενα από τον Εργοδότη – Ασφάλιση του Έργου

- 48.1. Ο Ανάδοχος θα είναι υπεύθυνος για την αποθήκευση στο εργοτάξιο και φύλαξη όλων των υλικών που θα ενσωματωθούν στο έργο, κατά τρόπον ώστε να αποφεύγεται η κλοπή, η θραύση, η ζημιά, η καταστροφή του υλικού, ή η διείσδυση σε αυτό ακαθαρσίας ή ξένων υλών. Κανένα υλικό που έχει υποστεί ζημιά, θραύση ή καταστροφή δεν θα ενσωματώνεται στο έργο, ενώ οι ακαθαρσίες και οι ξένες ύλες θα αφαιρούνται από όλα τα υλικά, προτού αυτά ενσωματωθούν στο έργο.
- 48.2. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προστατεύσει με δικά του έξοδα από φθορά ή κλοπή τα μηχανήματα, εργαλεία, υλικά κ.λπ. που τυχόν του παραδίνονται από τον Κύριο του έργου για χρήση ή ενσωμάτωση.
- 48.3. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να επιτρέπει στον Κύριο του έργου να τοποθετήσει και να εγκαταστήσει οποιοδήποτε εξοπλισμό, σύμφωνα με ένα αμοιβαία συμφωνούμενο χρονοδιάγραμμα, πριν από την αποπεράτωση του έργου. Η τοποθέτηση και η εγκατάσταση του εξοπλισμού αυτού δεν θα θεωρείται κατά οποιοδήποτε τρόπο ως απόδειξη συμπληρώσεως, ή αποδοχής του έργου, ή οποιουδήποτε μέρους αυτού.
- 48.4. Ο Ανάδοχος θα ασφαλίσει με έξοδα του το έργο, τα υλικά, τα μηχανήματα και λοιπό εξοπλισμό έναντι κλοπής και πυρκαγιάς, όπως και έναντι βίαιων ή τρομοκρατικών ενεργειών.
- 48.5. Ο Ανάδοχος είναι υπεύθυνος για τη φύλαξη του εργοταξίου και θα μεριμνά για την απαγόρευση εισόδου σε αυτό μη εξουσιοδοτημένων προσώπων χωρίς πρόσθετη επιβάρυνση του εργοδότη.

ΑΡΘΡΟ 49ο Απαλλοτριώσεις - Αρχαιότητες

Το οικόπεδο είναι ιδιοκτησία του Πολυτεχνείου Κρήτης και παραδίδεται στον ανάδοχο ελεύθερο από δεσμεύσεις.

ΑΡΘΡΟ 50ο Ανωτέρα Βία

- 50.1. Σαν Ανωτέρα Βία θεωρούνται όλα τα περιστατικά ή γεγονότα τα οποία ξεφεύγουν, από τον έλεγχο των συμβαλλομένων και τα οποία είναι αδύνατον να προβλεφθούν ή αποτραπούν, όπως θεομηνίες, πλημμύρες, πυρκαγιές, εκρήξεις, δολιοφθορές (σαμποτάζ), πόλεμοι, επαναστάσεις, ανταρσίες, επιβολή στρατιωτικού νόμου, παρακώλυση εργασιών από τρίτους, νόμιμες απεργίες κηρυγμένες επίσημα από αναγνωρισμένες ενώσεις εργαζομένων, μέτρα και απαγορεύσεις από μέρους των Αρχών και παρόμοιας φύσης περιστατικά, εφόσον και στο βαθμό που τα γεγονότα ή περιστατικά αυτά επιφέρουν αδυναμία συνέχισης των εργασιών του έργου.
- 50.2. Αντιθέτως, η καθυστέρηση στην προσκόμιση υλικών από τον Ανάδοχο, η καθυστέρηση στην εκτέλεση των εργασιών του Αναδόχου λόγω έλλειψης προσωπικού, η μη εκπλήρωση από κάποιον υπεργολάβο ή προμηθευτή του Αναδόχου των υποχρεώσεών του ή η καθυστέρησή του για την εκπλήρωση αυτή, η έκπτωσή του ή η αποτυχία κατασκευής πρώτης ύλης, υλικών ή τμημάτων του έργου ρητά συνομολογείται ότι δεν θεωρούνται ως περιστατικά Ανωτέρας Βίας.
- 50.3. Ρητά συνομολογείται ότι δεν αποτελεί Ανωτέρα Βία διαταγή Αρχής, δικαστική απόφαση ή άλλο γεγονός που επιφέρει διακοπή ή καθυστέρηση στις παραδόσεις υλικών, μηχανημάτων ή εφοδίων ή στην εκτέλεση των εργασιών και οφείλεται σε παράβαση εργασιακών ή άλλων νόμιμων υποχρεώσεων ή σε επίδειξη αμέλειας εκ μέρους του Αναδόχου ή/και υπεργολάβου ή προμηθευτή του. Δεν αποτελεί, επίσης, Ανωτέρα Βία, η κλοπή, ο βανδαλισμός ή άλλη απώλεια εξοπλισμού του αναδόχου.
- 50.4. Στην περίπτωση αυτή ο Ανάδοχος θα πληρωθεί μόνο για τις εργασίες που έχουν εκτελεσθεί μέχρι την ημερομηνία της καταγγελίας χωρίς καμία άλλη απαίτηση κατά του Εργοδότη.
- 50.5. Για όσο χρόνο συνεχίζεται το περιστατικό Ανωτέρας Βίας, ο Ανάδοχος υποχρεούται να λάβει κάθε ενδεδειγμένο μέτρο προς τον σκοπό αποτροπής, και αν τούτο είναι ανέφικτο, περιορισμό των εκ του περιστατικού αυτού απορреουσών ζημιών.
- 50.6. Ο Ανάδοχος πρέπει επίσης να καταβάλει αποδεδειγμένα κάθε δυνατή προσπάθεια προς εξουδετέρωση, άνευ χρονοτριβής, των συνεπειών οποιασδήποτε Ανωτέρας Βίας (π.χ. ζημιές στον εξοπλισμό, τυχόν καθυστερήσεις κλπ.)
- 50.7. Για τους κινδύνους από Ανωτέρα Βία μέχρι την Προσωρινή Παραλαβή, ο Ανάδοχος με ίδια ευθύνη και έξοδα θα ασφαλίζει τον Εργοδότη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα ΕΣΥ.

ΑΡΘΡΟ 51ο Τήρηση Νόμων – Αστυνομικών διατάξεων κ.λ.π. – Γενικές Υποχρεώσεις του Αναδόχου

- 51.1. Ο Ανάδοχος είναι υπεύθυνος για την τήρηση των νόμων κ.λπ. και οφείλει να ανακοινώσει στην Υπηρεσία τις διαταγές και εντολές των διαφόρων Αρχών, που του απευθύνονται ή του κοινοποιούνται, σχετικά με τα υποδεικνυόμενα μέτρα ελέγχου, ασφαλείας κ.λπ.
- 51.2. Ο Ανάδοχος πρέπει να μεριμνήσει για την τήρηση στο εργοτάξιο των μέτρων ασφαλείας που επιβάλλεται να ληφθούν σε όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών, σύμφωνα με το Π.Δ 778/80 (περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών), το Π.Δ 1073/81 (περί μέτρων

ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών σε εργοτάξια οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητας Πολιτικού Μηχανικού), το Π.Δ 305/96 (Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΟΚ) κ.λπ. καθώς και κάθε άλλη διάταξη που θα ισχύει καθ' όλη τη διάρκεια της κατασκευής του έργου.

- 51.3. **Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην πιστή τήρηση των κανόνων ασφαλείας και την λήψη μέτρων προστασίας έναντι ατυχημάτων, λόγω του ότι στην περιοχή του εργοταξίου διακινούνται μέλη της Πολυτεχνειακής κοινότητας (Εργαζόμενοι, σπουδαστές κ.λπ.).**
- 51.4. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να εφαρμόζει τις περί τάξεως και ασφαλείας, έναντι ατυχημάτων, αστυνομικές διατάξεις και έχει την αποκλειστική ευθύνη για οποιοδήποτε ατύχημα ή βλάβη που θα συμβεί στον ίδιο, στο προσωπικό του ή τρίτους από ενέργειες, που έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με την εκτέλεση του έργου.
- 51.5. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να εφαρμόζει πλήρως τις εγκεκριμένες διατάξεις των Τεχνικών κανονισμών που αναφέρονται στις κατασκευές κριωμάτων, μηχανολογικές εγκαταστάσεις κ.λπ., να οργανώσει τα συνεργεία του σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν εκάστοτε, με τους εργατικούς νόμους, τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις κ.λπ. Τα προς χρήση κριώματα θα είναι τυποποιημένα και καινούργια, αρίστης ποιότητας και σύμφωνα με τα ΕΤΕΠ και την κείμενη νομοθεσία. Τα σχετικά πιστοποιητικά θα υποβληθούν και θα εγκριθούν από την Υπηρεσία.
- 51.6. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να τοποθετήσει τα απαιτούμενα σήματα και πινακίδες σε όλες γενικά τις θέσεις που εκτελούνται εργασίες και να φροντίζει για τη συντήρησή τους. Στις επικίνδυνες για την κυκλοφορία θέσεις θα τοποθετούνται, υποχρεωτικά, αυτόματα σπινθηρίζοντα σήματα (FLASH LIGHTS). Τα παραπάνω μέτρα θα λαμβάνονται με ευθύνη και δαπάνες του.
- 51.7. Ο Ανάδοχος ευθύνεται ποινικά και αστικά για κάθε ατύχημα που οφείλεται στη μη λήψη των απαραίτητων μέτρων ασφαλείας.
- 51.8. Ο Κύριος του έργου διατηρεί πάντοτε το δικαίωμα να ζητήσει πρόσθετες προσωρινές κατασκευές και εγκαταστάσεις, σημάσεις, μέτρα ασφαλείας και υγιεινής, εφόσον αυτά απαιτούνται για την τήρηση των όρων της σύμβασης αυτής. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να συμμορφώνεται προς τις υποδείξεις αυτές του εργοδότη, ο οποίος σε περίπτωση άρνησης του αναδόχου, δικαιούται να πάρει τα μέτρα αυτά σε βάρος του και για λογαριασμό του.
- 51.9. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εγκαταστήσει με δικές του δαπάνες στο εργοτάξιο όλα τα προβλεπόμενα από τους όρους υγιεινής και ασφάλειας. Πιο αναλυτικά :
- 51.10. **Τουαλέτες προσωπικού :** Ο Ανάδοχος θα κατασκευάσει τουαλέτες και θα τις συντηρεί, όπως αυτό είναι απαραίτητο, για χρήση από το προσωπικό του. Οι τουαλέτες θα πρέπει να διατηρούνται σε κατάσταση καλής υγιεινής.
- 51.11. **Προσωρινή παροχή νερού κατασκευών :** Ο Ανάδοχος βαρύνεται με όλα τα έξοδα σύνδεσης, επέκτασης, συντήρησης και χρήσης των εγκαταστάσεων ύδρευσης και αποχέτευσης και θα φροντίζει, με δική του ευθύνη, για τη διατήρηση της σε καλή κατάσταση, για όλο το διάστημα που θα ισχύει η σύμβαση, οπότε και θα αποξηλώσει τα δίκτυα, με δικά του έξοδα και για την πληρωμή των λογαριασμών που βαρύνουν τον ανάδοχο, για όσο διάστημα ισχύει η παρούσα Σύμβαση.
- 51.12. **Προσωρινή ηλεκτρική παροχή από τον Ανάδοχο :** Κάθε απαιτούμενη εγκατάσταση για ηλεκτρική ενέργεια φωτισμού και ισχύος, που είναι απαραίτητη για κατασκευαστικούς σκοπούς θα αναλαμβάνεται από τον ανάδοχο, χωρίς πρόσθετο κόστος για τον εργοδότη. Ο Ανάδοχος θα φροντίσει για όλο τον προσωρινό φωτισμό, τον φωτισμό ασφαλείας και την ισχύ που χρειάζεται για κατασκευαστικούς λόγους και θα είναι υπεύθυνος για τη συντήρηση της ηλεκτρικής εγκατάστασης σε πλήρη ικανοποίηση του εργοδότη. Ο Ανάδοχος βαρύνεται με κάθε δαπάνη ηλεκτροδότησης του εργοταξίου, με τις σχετικές προσαυξήσεις, όσο διάστημα ισχύει η παρούσα Σύμβαση.

ΑΡΘΡΟ 52° Σύνταξη Μητρώου Έργου

- 52.1 Σύμφωνα με την υπ' αρ. ΔΝΣγ/οικ.38108/ΦΝ 466 (ΦΕΚ Β' 1956/7-6-2017) του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών και την παρ. 13 του άρθρου 172 του Ν.4412/2016, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει το Μητρώο του έργου συντάσσεται από τον ανάδοχο και υποβάλλεται υποχρεωτικά μαζί με την τελική επιμέτρηση και περιλαμβάνει τα βασικά στοιχεία του έργου «όπως κατασκευάστηκε».
- 52.2 Η δαπάνη για την σύνταξη του μητρώου του έργου βαρύνει τον ανάδοχο και περιλαμβάνεται στα γενικά του έξοδα.

ΆΡΘΡΟ 53ο Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο Εργοτάξιο (*).

(*) Η έννοια του εργοταξίου ορίζεται στο Άρθρο 2 παρ.1 σε συνδυασμό με το παράρτημα Ι του Άρθρου 12 του ΠΔ 305/96.

- 53.1. Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση για την τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, των διατάξεων και κανονισμών για την πρόληψη ατυχημάτων στο προσωπικό του, ή στο προσωπικό του φορέα του έργου, ή σε οποιονδήποτε τρίτο, ώστε να εξαλείφονται ή να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι ατυχημάτων ή επαγγελματικών ασθενειών κατά την φάση κατασκευής του έργου : ΠΔ 305/96 (αρ.7-9), Ν.3669/08 (αρ. 37 παρ.7), Ν. 3850/10 (**) (αρ. 42). (**) Ο Ν.3850/10 Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων αρ. δεύτερο, καταργεί διατάξεις που ρυθμίζονται από αυτόν όπως διατάξεις των : Ν.1568/85, ΠΔ 294/88, ΠΔ 17/96, κλπ.
- 53.2. Στα πλαίσια της ευθύνης του, ο Ανάδοχος υποχρεούται :
- Να εκπονεί κάθε σχετική μελέτη (στατική ικριωμάτων, μελέτη προσωρινής σήμανσης έργων κλπ.) και να λαμβάνει όλα τα σχετικά μέτρα Ν.3669/08 (αρθ. 37 παρ.7).
  - Να λαμβάνει μέτρα προστασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ), όπως αυτό ρυθμίζεται με τις αποφάσεις του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ : ΔΙ-ΠΑΔ/οικ.177/2-3-01, ΔΕΕΠΠ/85/14-5-01 και ΔΙΠΑΔ/οικ889/27-11-02, στο χρονοδιάγραμμα των εργασιών, καθώς και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις ή άλλες αναγκαίες αναπροσαρμογές των μελετών κατά τη φάση της μελέτης και της κατασκευής του έργου : Ν.3669/08 (αρ. 37 παρ.8 και αρ.182).
  - Να επιβλέπει ανελλιπώς την ορθή εφαρμογή των μέτρων ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων, να τους ενημερώνει / εκπαιδεύει για την αναγκαιότητα της τήρησης των μέτρων αυτών κατά την εργασία, να ζητά τη γνώμη τους και να διευκολύνει τη συμμετοχή τους σε ζητήματα ασφάλειας και υγείας : ΠΔ 1073/81 (αρ. 111), ΠΔ 305/96 (αρ.10,11), Ν.3850/10 (αρ. 42- 49). Για την σωστή εφαρμογή της παρ.γ στους αλλοδαπούς εργαζόμενους, είναι αυτονόητο ότι η γνώση από αυτούς της ελληνικής γλώσσας κρίνεται απαραίτητη ώστε να μπορούν να κατανοούν την αναγκαιότητα και τον τρόπο εφαρμογής των μέτρων ασφάλειας και υγείας (εκτός ειδικών περιπτώσεων όπου τμήμα ή όλο το έργο έχει αναλάβει να κατασκευάσει ξένη εξειδικευμένη εταιρεία). Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα της παρ. 2, ο Ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί τα ακόλουθα:
  - Εκ των προτέρων γνωστοποίηση
Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ)
Φάκελος Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ) και συγκεκριμένα :
  - Να διαβιβάζει στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας πριν από την έναρξη των εργασιών, την εκ των προτέρων γνωστοποίηση, προκειμένου για εργοτάξιο με προβλεπόμενη διάρκεια εργασιών που θα υπερβαίνει τις 30 εργάσιμες ημέρες και στο οποίο θα ασχολούνται ταυτόχρονα περισσότεροι από 20 εργαζόμενοι ή ο προβλεπόμενος όγκος εργασίας θα υπερβαί-

νει τα 500 ημερομίσθια : ΠΔ 305/96 (αρ 3 παρ. 12 και 13). Η γνωστοποίηση καταρτίζεται σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ του Άρθρου 12 του ΠΔ 305/96.

- Να ακολουθήσει τις υποδείξεις / προβλέψεις των ΣΑΥ-ΦΑΥ τα οποία αποτελούν τμήμα της τεχνικής μελέτης του έργου (οριστικής ή εφαρμογής) σύμφωνα με το Π.Δ. 305/96 (αρ.3 παρ.8) και την ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ/85/2001 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.3669/08 (αρ. 37 παρ.8 και αρ.182).
- Να αναπτύξει, να προσαρμόσει και να συμπληρώσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ της μελέτης (τυχόν παραλήψεις που θα διαπιστώσει ο ίδιος ή που θα του ζητηθούν από την Υπηρεσία), σύμφωνα με την μεθοδολογία που θα εφαρμόσει στο έργο ανάλογα με την κατασκευαστική του δυσκολία, τις ιδιαιτερότητές του, κλπ (μέθοδος κατασκευής, ταυτόχρονη εκτέλεση φάσεων εργασιών, πολιτική ασφάλειας, οργάνωση, εξοπλισμός, κλπ).
- Να αναπροσαρμόσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ ώστε να περιληφθούν σε αυτά εργασίες που θα προκύψουν λόγω τροποποίησης της εγκεκριμένης μελέτης και για τις οποίες θα απαιτηθούν τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία, μέτρα ασφάλειας και υγείας : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.9) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.3669/08 (αρ. 37 παρ.8 και αρ.182).
- Να τηρήσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση του έργου : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.10) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.)ΥΠΕΧΩΔΕ και να τα έχει στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών.
- Συμπληρωματικές αναφορές στο Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και στο Φάκελο Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ).

53.3. Το ΣΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για τους εργαζόμενους και για τα άλλα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρίσκονται στο εργοτάξιο κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου. **Το ΣΑΥ πρέπει να περιέχει τα εξής :**

Γενικά:

- Είδος έργου και χρήση αυτού
- Σύντομη περιγραφή του έργου
- Ακριβής διεύθυνση του έργου
- Στοιχεία του κυρίου του έργου
- Στοιχεία του υπόχρεου για την εκπόνηση του ΣΑΥ
- Πληροφορίες για υπάρχοντα δίκτυα υπηρεσιών κοινής ωφελείας.
- Στοιχεία για την προσπέλαση στο εργοτάξιο και την ασφαλή πρόσβαση στις θέσεις εργασίας.
- Ρύθμιση της κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων εντός και πέριξ του εργοταξίου
- Καθορισμό των χώρων αποθήκευσης υλικών και τρόπου αποκομιδής ακρήστων.
- Συνθήκες αποκομιδής επικίνδυνων υλικών.
- Διευθέτηση χώρων υγιεινής, εστίασης και Α' βοηθειών.
- Μελέτες κατασκευής ικριωμάτων που δεν περιγράφονται στις ισχύουσες διατάξεις, π.χ. ειδικοί τύποι ικριωμάτων, αντιστηρίξεις μεγάλων ορυγμάτων, ή επιχωμάτων, κ.λ.π. και διατάξεις για πρόσδεση κατά την εργασία σε ύψος.
- Καταγραφή σε πίνακα των φάσεων και αποφάσεων εργασιών του έργου, σύμφωνα με το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του έργου.
- Την καταγραφή σε πίνακα των κινδύνων, των πηγών κινδύνων και της εκτίμησης επικινδυνότητας κάθε φάσης και απόφασης του έργου με κλιμάκωση της εκτίμησης επικινδυνότητας, π.χ. Χ= χαμηλή εκτίμηση κινδύνου, Μ= μέτρια εκτίμηση κινδύνου, Υ= υψηλή εκτίμηση κινδύνου.
- Σε περίπτωση ταυτόχρονης εκτέλεσης φάσεων εργασιών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι επιπλέον απορρέοντες κίνδυνοι.
- Εναλλακτικές μέθοδοι εργασίας για κινδύνους που δε μπορούν να αποφευχθούν.
- Για τον εναπομείναντα εργασιακό κίνδυνο θα πρέπει να αναφέρονται συγκεκριμένα μέτρα για

την πρόληψή του, καθώς ειδικά μέτρα για εργασίες που ενέχουν ειδικούς κινδύνους (Παράρτημα ΙΙ του άρθρου 12 του ΠΔ 305/96).

53.4. Αντίστοιχα ο ΦΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για όσους μελλοντικά ασχοληθούν με τη συντήρηση ή την επισκευή του έργου.

Το περιεχόμενο του ΣΑΥ και του ΦΑΥ αναφέρεται στο ΠΔ 305/96 (αρ.3 παρ.5-7) και στις ΥΑ : ΔΙΠΑΔ/οικ/177/2001 (αρ.3) και ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

Ο ΦΑΥ πρέπει να περιέχει τα εξής

53.4.1. Γενικά

- Είδος έργου και χρήση αυτού
- Ακριβή διεύθυνση του έργου
- Αριθμό αδείας
- Στοιχεία του κυρίου του έργου
- Στοιχεία του συντονιστή ασφαλείας και υγείας που θα συντάξει το ΦΑΥ

53.4.2. Β.- Στοιχεία από το μητρώο του έργου που αναφέρεται στο άρθρο 52 της παρούσας ΕΣΥ:

- Τεχνική περιγραφή του έργου
- Παραδοχές μελέτης
- Τα σχέδια «ως κατασκευάσθη»

53.4.3. Οδηγίες και χρήσιμα στοιχεία σε θέματα ασφαλείας και υγείας, τα οποία θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τις ενδεχόμενες μεταγενέστερες εργασίες καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του έργου, π.χ. εργασίες συντήρησης, μετατροπής, καθαρισμού κ.λ.π. Ενδεικτικά, οι οδηγίες και τα στοιχεία αυτά αναφέρονται στον ασφαλή τρόπο εκτέλεσης των διαφόρων εργασιών, στην αποφυγή κινδύνων από τα διάφορα δίκτυα (ύδρευσης, ηλεκτροδότησης, αερίων, ατμού, κ.λ.π.) στην πυρασφάλεια, κ.λ.π.

53.4.4. Δ.- Εγχειρίδιο Λειτουργίας και Συντήρησης του έργου Το ανωτέρω περιλαμβάνει :

- Τον Κανονισμό λειτουργίας του έργου, π.χ. όλα τα στοιχεία που θα αφορούν τη χρήση του έργου από τους χρήστες, βασικά ενημερωτικά φυλλάδια κατάλληλα και επαρκή, που θα διανεμηθούν στους χρήστες, ώστε κάθε χρήστης να γνωρίζει πώς θα χρησιμοποιήσει το έργο και τι θα κάνει σε περίπτωση έκτακτων γεγονότων.
- Οδηγίες λειτουργίας για το προσωπικό λειτουργίας και εκμετάλλευσης του έργου, π.χ. οδηγίες χρήσης του ακινήτου και κινητού εξοπλισμού που ανήκει στη συγκεκριμένη εργολαβία σε συνθήκες κανονικής λειτουργίας και σε συνθήκες έκτακτου περιστατικού, κ.λ.π.
- Οδηγίες συντήρησης του έργου. Περιλαμβάνονται συγκεκριμένες οδηγίες για την περιοδική συντήρηση του έργου.
- Κατά την εκτέλεση του έργου, το ΣΑΥ και ο ΦΑΥ τηρούνται στο εργοτάξιο με ευθύνη του αναδόχου και είναι στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών. Η Δ/νσα Υπηρεσία υποχρεούται να παρακολουθεί την ύπαρξη και εφαρμογή των ΣΑΥ-ΦΑΥ. Μετά την αποπεράτωση του έργου ο Φάκελος Ασφαλείας και Υγείας συνοδεύει το έργο καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του και φυλάσσεται με ευθύνη του ΚΤΕ.

53.4.5. Δαπάνη σύνταξης ΣΑΥ και ΦΑΥ Όλες οι δαπάνες που συνεπάγονται τα παραπάνω, αφορούν την οργάνωση του εργοταξίου και απαιτούνται από το νόμο, βαρύνουν τον Ανάδοχο και θα πρέπει να έχουν συνυπολογιστεί από αυτόν κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς του (Απόφ. ΔΙΠΑΔ/889/2002 του ΥΠΕΧΩΔΕ).

53.5. Η υποχρέωση εκπόνησης ΣΑΥ προβλέπεται σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.4), όταν :

- Απαιτείται Συντονιστής στη φάση της μελέτης, δηλ. όταν θα απασχοληθούν περισσότερα του ενός συνεργεία στην κατασκευή.
- Οι εργασίες που πρόκειται να εκτελεστούν ενέχουν ιδιαίτερους κινδύνους : Π.Δ.305/96 (αρθ.12 παράρτημα ΙΙ).
- Απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.

- Για την έναρξη των οικοδομικών εργασιών, επιβάλλεται με ευθύνη του κυρίου ή του έχοντος νόμιμο δικαίωμα: θεώρηση του σχεδίου και του φακέλου ασφάλειας και υγείας (ΣΑΥ,ΦΑΥ) του έργου από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία.
- 53.6. Ο ΦΑΥ καθιερώνεται ως απαραίτητο στοιχείο για την προσωρινή και την οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου : ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ. 433/2000 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.
- 53.7. Μετά την αποπεράτωση του έργου, ο ΦΑΥ φυλάσσεται με ευθύνη του Κυρίου του Έργου και το συνοδεύει καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του : ΠΔ 305/96 (αρ.3 παρ.11) και ΥΑ ΔΙ-ΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.
- 53.8. Διευκρινίσεις σχετικά με την εκπόνηση του ΣΑΥ και την κατάρτιση του ΦΑΥ περιλαμβάνονται στην ΕΓΚΥΚΛΙΟ 6 με αρ. πρωτ. ΔΙΠΑΔ/οικ/215/31-3-2008 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.
- 53.9. **Ανάθεση καθηκόντων σε τεχνικό ασφαλείας, γιατρό εργασίας** – τήρηση στοιχείων ασφάλειας και υγείας. Ο Ανάδοχος υποχρεούται :
- Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας αν στο έργο απασχολήσει λιγότερους από 50 εργαζόμενους σύμφωνα με το Ν. 3850/10 (αρ.8 παρ.1 και αρ.12 παρ.4).
  - Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, αν απασχολήσει στο έργο 50 και άνω εργαζόμενους, σύμφωνα με το Ν.3850/10 (αρ.8παρ.2 και αρ. 4 έως 25).
  - Τα παραπάνω καθήκοντα μπορεί να ανατεθούν σε εργαζόμενους στην επιχείρηση ή σε άτομα εκτός της επιχείρησης ή να συναφθεί σύμβαση με τις Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης ή να συνδυαστούν αυτές οι δυνατότητες.
  - Η ανάθεση καθηκόντων σε άτομα εντός της επιχείρησης γίνεται εγγράφως από τον Ανάδοχο και αντίγραφο της κοινοποιείται στην τοπική Επιθεώρηση Εργασίας, συνοδεύεται δε απαραίτητα από αντίστοιχη δήλωση αποδοχής : Ν.3850/10 (αρ.9).
  - Στα πλαίσια των υποχρεώσεων του αναδόχου καθώς και των : τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, εντάσσεται και η υποχρεωτική τήρηση στο εργοτάξιο, των ακόλουθων στοιχείων :
  - Γραπτή εκτίμηση προς τον ανάδοχο, από τους τεχνικό ασφαλείας και ιατρό εργασίας, των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν ομάδες εργαζομένων που εκτίθενται σε ιδιαίτερους κινδύνους Ν.3850/10 (αρ.43 παρ. 1 α και παρ.3-8).
  - Βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας στο οποίο θα αναγράφουν τις υποδείξεις τους ο Τεχνικός ασφαλείας και ο γιατρός εργασίας Ν.3850/10 (αρ.14 παρ.1 και αρ.17 παρ.1). Ο Ανάδοχος υποχρεούται να λαμβάνει ενυπόγραφα γνώση των υποδείξεων αυτών.
  - Το βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας σελιδομετρείται και θεωρείται από την αρμόδια επιθεώρηση εργασίας. Αν ο Ανάδοχος διαφωνεί με τις γραπτές υποδείξεις και συμβουλές του τεχνικού ή του ιατρού εργασίας (Ν 3850/10 αρ.20 παρ.4), οφείλει να αιτιολογεί τις απόψεις του και να τις κοινοποιεί και στην Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας (Ε.Υ.Α.Ε) ή στον εκπρόσωπο των εργαζομένων των οποίων η σύσταση και οι αρμοδιότητες προβλέπονται από τα άρθρα 4 και 5 του Ν.3850/10. Σε περίπτωση διαφωνίας η διαφορά επιλύεται από τον επιθεωρητή εργασίας και μόνο.
  - Βιβλίο ατυχημάτων στο οποίο θα περιγράφεται η αιτία και η περιγραφή του ατυχήματος και να το θέτει στη διάθεση των αρμόδιων αρχών Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2β). Τα μέτρα που λαμβάνονται για την αποτροπή επανάληψης παρόμοιων ατυχημάτων, καταχωρούνται στο βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας. Ο Ανάδοχος οφείλει να αναγγέλλει στις αρμόδιες επιθεωρήσεις εργασίας, στις πλησιέστερες αστυνομικές αρχές και στις αρμόδιες υπηρεσίες του ασφαλιστικού οργανισμού στον οποίο υπάγεται ο εργαζόμενος όλα τα εργατικά ατυχήματα εντός 24 ωρών και εφόσον πρόκειται περί σοβαρού τραυματισμού ή θανάτου, να τηρεί αμετάβλητα όλα τα στοιχεία που δύναται να χρησιμεύσουν για εξακρίβωση των αιτίων του ατυχήματος Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2α).
  - Κατάλογο των εργατικών ατυχημάτων που είχαν ως συνέπεια για τον εργαζόμενο ανικανότητα

εργασίας μεγαλύτερη των τριών εργάσιμων ημερών Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2γ).

- Ιατρικό φάκελο κάθε εργαζόμενου Ν 3850/10 (αρ.18 παρ.9).

53.10. Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ), όταν απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας, πριν την έναρξη των εργασιών στο εργοτάξιο σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.3 παρ.14) σε συνδυασμό με την Υ.Α 130646/1984 του (τ.) Υπουργείου Εργασίας.

Το ΗΜΑ θεωρείται, σύμφωνα με την παραπάνω Υ.Α, από τις κατά τόπους Δ/νσεις, Τμήματα ή Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας και συμπληρώνεται από τους Επιβλέποντες μηχανικούς του αναδόχου και της Δ/νουσας Υπηρεσίας, από τους υπόχρεους για την διενέργεια των τακτικών ελέγχων ή δοκιμών για ό,τι αφορά τα αποτελέσματα των ελέγχων ή δοκιμών, από το αρμόδιο όργανο ελέγχου όπως ο επιθεωρητής εργασίας, κλπ : ΠΔ 1073/81 (αρ.113), Ν.1396/83 (αρ. 8) και την Εγκύκλιο 27 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ με αρ.πρωτ. ΔΕΕΠΠ/208 /12-9-2003.

53.11. Συσχετισμός Σχεδίου Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και Ημερολογίου Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Για την πιστή εφαρμογή του Σ ΑΥ κατά την εξέλιξη του έργου, πρέπει αυτό να συσχετίζεται με το Η Μ Α. Στα πλαίσια του συσχετισμού αυτού, να σημειώνεται στο Η.Μ.Α. κάθε αναθεώρηση και εμπλουτισμός του ΣΑΥ και επίσης σε ειδική στήλη του, να γίνεται παραπομπή των αναγραφόμενων υποδείξεων / διαπιστώσεων στην αντίστοιχη σελίδα του ΣΑΥ. Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται και επιτυγχάνεται ο στόχος της πρόληψης του ατυχήματος.

53.12. **Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας** κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών στο εργοτάξιο.

53.12.1. Προετοιμασία εργοταξίου - Μέτρα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ). Ο Ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών, τα παρακάτω μέτρα ασφάλειας και υγείας :

- Την ευκρινή και εμφανή σήμανση και περίφραξη του περιβάλλοντα χώρου του εργοταξίου με ιδιαίτερη προσοχή στη σήμανση και περίφραξη των επικίνδυνων θέσεων : ΠΔ 105/95, ΠΔ 305//96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Α, παρ. 18.1).
- Τον εντοπισμό και τον έλεγχο προϋπαρχουσών της έναρξης λειτουργίας του εργοταξίου ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και εκτροπή τυχόν υπαρχόντων εναερίων ηλεκτροφόρων αγωγών έξω από το εργοτάξιο, ώστε να παρέχεται προστασία στους εργαζόμενους από τον κίνδυνο ηλεκτροπληξίας : ΠΔ 1073/81 (αρ.75-79), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Β, τμήμα ΙΙ, παρ.2).
- Τη σήμανση των εγκαταστάσεων με ειδικούς κινδύνους (αγωγοί ατμών θερμών, υγρών ή αερίων κλπ) και τα απαιτούμενα μέτρα προστασίας των εργαζομένων από τους κινδύνους των εγκαταστάσεων αυτών : Π Δ 1073/81 (αρ.92 - 95), ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV μέρος Α, παρ.6).
- Τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων όπως : κατάρτιση σχεδίου διαφυγής - διάσωσης και εξόδων κινδύνου, πυρασφάλεια, εκκένωση χώρων από τους εργαζόμενους, πρόληψη - αντιμετώπιση πυρκαγιών & επικίνδυνων εκρήξεων ή αναθυμιάσεων, ύπαρξη πυροσβεστήρων, κλπ. : ΠΔ 1073/81 (αρ. 92-96), ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV μέρος Α, παρ.3, 4, 8-10), Ν.3850/10 (αρ.30, 32, 45).
- Την εξασφάλιση παροχής πρώτων βοηθειών, χώρων υγιεινής και υγειονομικού εξοπλισμού (ύπαρξη χώρων πρώτων βοηθειών, φαρμακείου, αποχωρητηρίων, νιπτήρων, κλπ) : ΠΔ 1073/81 (αρ.109,110), Ν.1430/84 (αρ.17,18), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Α, παρ.13, 14).
- Την εξασφάλιση της δωρεάν χορήγησης Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) στους εργαζόμενους όπως : προστατευτικά κράνη, μπότες ασφαλείας, φωσφορί-

ζοντα γιλέκα, ολόσωμες ζώνες ασφαλείας, γυαλιά, κλπ, εφόσον τους ενημερώσει εκ των προτέρων σχετικά με τους κινδύνους από τους οποίους τους προστατεύει ο εξοπλισμός αυτός και τους δώσει σαφείς οδηγίες για τη χρήση του Π.Δ. 1073/81(αρ.102-108), Ν.1430/84 (αρ.16-18), ΚΥΑ Β.4373/1205/93 και οι τροποπ. αυτής ΚΥΑ 8881/94 και Υ.Α. οικ.Β.5261/190/97, Π.Δ. 396/94, Π.Δ. 305/96 (αρ.9,παρ.γ).

53.12.2.Εργοταξιακή σήμανση – σηματοδότηση, συστήματα ασφαλείας, φόρτωση - εκφόρτωση – εναπόθεση υλικών, θόρυβος, φυσικοί, χημικοί παράγοντες κλπ. Ο Ανάδοχος υποχρεούται :

- Να προβεί στην κατάλληλη σήμανση και σηματοδότηση, με σκοπό την ασφαλή διέλευση των πεζών και των οχημάτων από την περιοχή κατασκευής του έργου, σύμφωνα με (α) την Υ.Α αριθ. ΔΜΕΟ/Ο/613/16-2-2011 του τ.ΥΠΥΜΕΔΙ: «Οδηγίες Σήμανσης Εκτελούμενων Έργων» (ΟΜΟΕ-ΣΕΕΟ, τεύχος 7) (β) τη ΚΥΑ αριθ.6952/14-2-2011 του τ.ΥΠΕΚΑ και τ.ΥΠΥΜΕΔΙ «Υποχρεώσεις και μέτρα για την ασφαλή διέλευση των πεζών κατά την εκτέλεση εργασιών σε κοινόχρηστους χώρους πόλεων και οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών » (γ) τις διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας : Ν.2696/99 (αρ. 9 – 11 και αρ.52) και την τροπ. αυτού : Ν.3542/07 (αρ. 7-9 και αρ.46).
- Να τηρεί τις απαιτήσεις ασφάλειας που αφορούν σε εργασίες εναπόθεσης υλικών στις οδούς, κατάληψης τμήματος οδού και πεζοδρομίου : Ν. 2696/99 (αρ.47 , 48) και η τροπ. αυτού: Ν. 3542/07 (αρ.43,44).
- Να συντηρεί και να ελέγχει τακτικά τη λειτουργία των συστημάτων ασφαλείας και να τηρεί τις απαιτήσεις ασφάλειας των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, των φορητών ηλεκτρικών συσκευών, των κινητών προβολέων, των καλωδίων τροφοδοσίας, των εγκαταστάσεων φωτισμού εργοταξίου, κλπ : ΠΔ 1073/81 (αρ.75-84), ΠΔ 305/96 (αρ.8.δ και αρ.12,παραρτ.ΙVμέρος Α, παρ.2), Ν.3850/10 (αρ. 31,35).
- Να προβεί στα απαραίτητα μέτρα ασφάλειας που αφορούν σε εργασίες φόρτωσης, εκφόρτωσης, αποθήκευσης, στοίβασης, ρίψης και μεταφοράς υλικών και άλλων στοιχείων : ΠΔ 216/78, ΠΔ 1073/81 (αρ.85-91), ΚΥΑ 8243/1113/91 (αρ.8), ΠΔ 305/96 [αρ. 8 (γ, ε, στ, ζ) και αρ.12 παραρτ. IV μέρος Α παρ.11 και. μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.4], Ν.2696/99 (αρ.32) και η τροπ. αυτού : Ν. 3542/07 (αρ.30).
- Να τηρεί μέτρα προστασίας των εργαζομένων που αφορούν :
(α) κραδασμούς : ΠΔ 176/05,
(β) θόρυβο : ΠΔ 85/91, ΠΔ 149/06,
(γ) προφυλάξεις της οσφυϊκής χώρας και της ράχης από χειρωνακτική διακίνηση φορτίων : ΠΔ 397/94, δ) προστασία από φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες : Ν.3850/10 (άρ. 36-41), ΠΔ 82/10.

53.12.3.Μηχανήματα έργων / Εξοπλισμοί εργασίας - αποδεικτικά στοιχεία αυτών. Οι εξοπλισμοί εργασίας χαρακτηρίζονται και κατατάσσονται ως μηχανήματα έργων ΠΔ 304/00 (αρ.2).

- Ο Ανάδοχος οφείλει να ελέγχει τη σωστή λειτουργία και τον χειρισμό των μηχανημάτων (χωματοεργικών και διακίνησης υλικών), των ανυψωτικών μηχανημάτων, των οχημάτων, των εγκαταστάσεων, των μηχανών και του λοιπού εξοπλισμού εργασίας (ζώνες ασφαλείας με μηχανισμό ανόδου και καθόδου, κυλιόμενα ικριώματα, φορητές κλίμακες, κλπ) : ΠΔ 1073/81 (αρ.17, 45-74), Ν 1430/84 (αρ.11-15), ΠΔ 31/90, ΠΔ 499/91, ΠΔ 395/94 και οι τροπ. αυτού: ΠΔ 89/99, ΠΔ 304/00 και ΠΔ 155/04, ΠΔ 105/95 (παραρτ. ΙΧ), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ.ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.7 - 9), ΚΥΑ 15085/593/03, ΚΥΑ αρ.Δ13ε/4800/03,ΠΔ 57/10, Ν.3850/10 (αρ. 34, 35).
- Τα μηχανήματα έργων σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ.ΙV, μέρος Β', τμήμα ΙΙ, παρ.7.4 και 8.5) και το ΠΔ 304/00 (αρ.2), πρέπει να συνοδεύονται από τα ε-

ξής στοιχεία:

α. Πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας

β. Άδεια κυκλοφορίας

γ. Αποδεικτικά στοιχεία ασφάλισης.

δ. Αποδεικτικά πληρωμής τελών κυκλοφορίας (χρήσης)

ε. Άδειες χειριστών μηχανημάτων σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV, μέρος Β', τμήμα II, παρ. 8.1.γ και 8.2) και το ΠΔ 89/99 (παραρτ. II, παρ.2.1). Σημειώνεται ότι η άδεια χειριστού μηχανήματος συνοδεύει τον χειριστή.

στ. Βεβαίωση ασφαλούς λειτουργίας του εξοπλισμού εργασίας (ορθή συναρμολόγηση - εγκατάσταση, καλή λειτουργία) και αρχείο συντήρησης αυτού στο οποίο θα καταχωρούνται τα αποτελέσματα των ελέγχων σύμφωνα με το ΠΔ 89/99 (αρ. 4α παρ.3 και 6).

ζ. Πιστοποιητικό επανελέγχου ανυψωτικού μηχανήματος, οδηγίες χρήσης, συντήρησης και αντίστοιχο βιβλίο συντήρησης και ελέγχων αυτού σύμφωνα με τηνΚΥΑ 15085/593/03 (αρ.3 και αρ.4. παρ.7).

53.13. Νομοθετήματα που περιέχουν πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο, τα οποία τηρούνται κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, πέρα από τα προαναφερόμενα, πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας, κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου. Τα εν λόγω απαιτούμενα μέτρα αναφέρονται στα παρακάτω νομοθετήματα :

- Κατεδαφίσεις :Ν 495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 1073/81 (αρ.18 -33, 104), ΚΥΑ 8243/1113/91 (αρ.7), ΥΑ 31245/93, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. III), Υ.Α. 3009/2/21-γ/94, Υ.Α. 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ6.9/25068/1183/96, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ.IV μέρος Β τμήμα II, παρ.11), ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : Υ.Α. Φ.28/18787/1032/00, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού ΠΔ 2/06, ΠΔ 212/06,ΥΑ 21017/84/09.
- Εκσκαφές (θεμελίων, τάφρων, φρεάτων, κλπ), Αντιστηρίξεις :Ν. 495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 1073/81 (αρ.2-17, 40-42), ΥΑ αρ. 3046/304/89 (αρ.8-ασφάλεια και αντοχή κτιρίων, παρ.4), ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.28/18787/1032/00, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. III), ΥΑ 3009/2/21-γ/94, ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ6.9/25068/1183/96, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού : ΠΔ 2/06, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ. IV μέρος Β τμήμα II παρ. 10).
- Ικρίωματα και κλίμακες, Οδοί κυκλοφορίας – ζώνες κινδύνου, Εργασίες σε ύψος, Εργασίες σε στέγες. ΠΔ 778/80, ΠΔ 1073/81 (αρ.34-44), Ν.1430/84 (αρ. 7-10),Απ:16440/Φ.10.4/445/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. III), ΠΔ 155/04, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ.IV μέρος Α παρ.1, 10 και μέρος Β τμήμα II παρ.4-6,14).
- Εργασίες συγκόλλησης, οξυγονοκοπής & λοιπές θερμές εργασίες ΠΔ 95/78, ΠΔ 1073/81 (αρ.96, 99,.104, 105), ΠΔ 70/90 (αρ.15), ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. III), Πυροσβεστική Διάταξη 7 Απόφ.7568 Φ.700.1/96, ΚΥΑ αρ.οικ.16289/330/99.
- Κατασκευή δομικών έργων (κτίρια, γέφυρες, τοίχοι αντιστήριξης, δεξαμενές, κλπ.)ΠΔ 778/80, ΠΔ 1073/81 (αρ.26- 33, αρ.98), ΥΑ 3046/304/89, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. III), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Β τμήμα II παρ. 12).
- Προετοιμασία και διάνοιξη σηράγγων και λοιπών υπογείων έργων. (Σήραγγες κυκλοφορίας οχημάτων, αρδευτικές σήραγγες, υπόγειοι σταθμοί παραγωγής ενέργειας και εργασίες που εκτελούνται στα υπόγεια στεγασμένα τμήματα των οικοδομικών ή άλλης φύσης έργων και σε στάθμη χαμηλότερη κάτω από την επιφάνεια της γης, τη προβλεπόμενη από την ισχύουσα νομοθεσία) Ν.495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 225/89, ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.28/18787/1032/00, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. III), ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής :ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ

Φ6.9/25068/1183/96, ΥΑ 3009/2/21-γ/94, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού : ΠΔ 2/06, ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Β τμήμα II παρ.10).

- Καταδυτικές εργασίες σε Λιμενικά έργα (Υποθαλάσσιες εκσκαφές, διαμόρφωση πυθμένα θαλάσσης, κατασκευή προβλήτας κλπ με χρήση πλωτών ναυπηγημάτων και καταδυτικού συνεργείου.) ΠΔ 1073/81 (αρ.100), Ν 1430/84 (αρ.17), ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ.III), ΥΑ3131.1/20/95/95, ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ.IV μέρος Β τμήμα II παρ.8.3 και παρ.13).

ΑΡΘΡΟ 54ο Σήμανση κατά το στάδιο εκτέλεσης του έργου.

- 54.1. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να τοποθετεί και να συντηρεί στις θέσεις εργασίας και εργοταξίου, τα απαραίτητα σήματα και πινακίδες ασφαλείας. Στις επικίνδυνες για την κυκλοφορία θέσεις θα τοποθετούνται υποχρεωτικά φωσφορίζοντα σήματα.
- 54.2. Τα μέτρα ασφαλείας θα παίρνονται με ευθύνη και δαπάνη του αναδόχου.
- 54.3. Ο Ανάδοχος ευθύνεται αστικά και ποινικά για κάθε ατύχημα που οφείλεται στη μη λήψη των απαραίτητων μέτρων ασφαλείας.

ΑΡΘΡΟ 55ο Φύλαξη του Εργοταξίου.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να φυλάσσει τους εργοταξιακούς χώρους από άτομα μη έχοντα εργασία ή μη διαπιστευμένα ή μη δικαιούμενα για οποιοδήποτε λόγο να ευρίσκονται στους χώρους που εκτελούνται έργα. Για το σκοπό αυτό, θα χρησιμοποιούνται, όπου παρίσταται ανάγκη, φύλακες υπάλληλοι του Αναδόχου γενικά σε όλα τα εργοτάξια του έργου κατά την ημέρα και τη νύχτα. Τα ανωτέρω μέτρα θα λαμβάνονται με ευθύνη και δαπάνη του Αναδόχου.

ΆΡΘΡΟ 56ο Ισχύουσες Διατάξεις.

Οι σε εκτέλεση των ανωτέρω διατάξεων εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις (εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο Ν.4412/2016), καθώς και λοιπές διατάξεις που αναφέρονται ρητά ή απορρέουν από τα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη της παρούσας εργολαβίας και γενικότερα κάθε διάταξη (Νόμος, Π.Δ., Υ.Α.) και ερμηνευτική εγκύκλιος που διέπει την ανάθεση και εκτέλεση του έργου της παρούσας σύμβασης, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά παραπάνω.

ΑΡΘΡΟ 58ο Γενικοί Όροι.

- 58.1 Ο Ανάδοχος με την υποβολή της προσφοράς του αποδέχεται ανεπιφύλακτα, ότι έχει λάβει υπόψη του, ότι είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει οποιαδήποτε εργασία είναι απαραίτητη για την ολοκλήρωση του έργου, ώστε αυτό να παραδοθεί σε πλήρη λειτουργία.
- 58.2 Όπου στα συμβατικά τεύχη αναφέρεται ο Όρος «Κύριος του έργου» ή «Εργοδότης» νοείται το Πολυτεχνείο Κρήτης.
- 58.3 Όπου στα συμβατικά τεύχη αναφέρεται ο Όρος «Επιβλέπουσα» ή «Διευθύνουσα Υπηρεσία» νοείται η Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών του Πολυτεχνείου Κρήτης.
- 58.4 Όπου αναφέρεται η «Προϊσταμένη Αρχή» είναι η Σύγκλητος ή το αντίστοιχο Ανώτατο Συλλογικό Όργανο Διοίκησης του Πολυτεχνείου.
- 58.5 Όπου αναφέρει από τις κείμενες διατάξεις η γνωμοδότηση «Τεχνικού Συμβουλίου» νοείται Το Τεχνικό Συμβούλιο του Πολυτεχνείου Κρήτης.